

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμενὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἐξάμηνι 35 καὶ τρίμηνι 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἐξάμηνι 2
καὶ τρίμηνι 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου, ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 40ὸς

Ἀθήναι, 14 Ὀκτωβρίου 1933

Ἔτος 55ον. — Ἀριθ. 46

ΑΠΟ «ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ»

1. ΚΑΘΕ ΠΡΑΜΑ ΣΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΟΥ

Ὁ Ἀλκης πέρασε τὸ καλοκαίρι
τοῦ στὴν ἐσοχή. Λίγες μέρες εἶναι
ποῦ γύρισε στὴν πόλιν, γιὰτὶ ὁ Σε-
πτέμβρης εἶχε πιά μεσοκοπήσει κι'
ὁ μαθητὴς ἔπρεπε νὰ ἐτοιμαστῇ γιὰ
τὸ σχολεῖο.

Θυμόταν μὲ κάποια μελαγχολία
τὰ καλὰ τῆς ἐσοχῆς ποῦ εἶχε ἀφή-
σει τόσο γρήγορα. Γιὰτὶ αὐτοὶ οἱ
τρεῖς μῆνες τῶν διακοπῶν εἶχαν πε-
ράσει γιὰ τὸν Ἀλκη σὰ μιὰ ἡμέρα.

Τοῦ φαίνόταν πὼς χτὲς ἀκόμα ἤρ-
θε τὸ μεγάλο φορτηγὸ αὐτοκίνητο
καὶ πῆρε τὰ πράματα γιὰ τὴν ἐσο-
χή: κρεβάτια, στρώματα, ρούχα,
τραπέζια, σκαμνιά, καλὰθια, πανέρια,
μπόγους. Κι' ὅμως αὐτὸ εἶχε γίνεи
μιὰ ἀπὸ τίς πρῶτες μέρες τοῦ Γιοῦλη!

Ὁ Ἀλκης τότε ἦταν γεμάτος
χαρά. Εἶχε προβιβάσει μὲ καλὸ βα-
θμὸ καί, ὅπως κάθε χρόνο, θὰ ξε-
κουραζόταν. Τὰ μαθήματα ἔπαιναν,
τὸ σχολεῖο ἔκλεινε, τὰ βιβλία καὶ τὰ
τετράδια φυλάγονταν. Ἐσοχὴ τώ-
ρα, κολύμπι, ψάρεμα, παιχνίδια, ξά-
πλωμα, ξεκούρασμα, ἡσυχία. Μόνο
κάπου-κάπου λίγο διάβασμα καὶ λί-
γο γράψιμο, ἔτσι γιὰ νὰ μὴν τὰ ξε-
χνοῦμε...

Κρίμα νὰ τελειώσῃ τόσο γρήγορα
αὕτῃ ἡ ὥραία ζωὴ!

Μιὰ μέρα, στὴν ἐσοχή, ὁ γαλανὸς
οὐρανὸς συγνέφιασε, ἡ γαλάζια θά-
λασσα ἐγίνε σταχτιά κι' ἄρχισε νὰ
βρέχῃ μὲ τᾶσκι. Κλείστηκαν στὸ
σπιτάκι κι' ἡ μητέρα εἶπε:

— Πρωτοβρόχια!... Πλησιάζει ὁ
καιρὸς ποῦ θὰ γυρίσουμε...

Κι' ἀλήθεια, σὲ λίγες μέρες πῆγε
πάλι τὸ φορτηγὸ αὐτοκίνητο καὶ τὰ
πράματα κουβαλήθηκαν στὴν πόλιν.

Νά τα τώρα. Ἀκόμα δὲν τοποθε-
τήθηκαν καλὰ-καλὰ. Μερικὰ πανέρια
εἶναι γεμάτα, μερικοὶ μπόγοι εἶναι
δεμένοι. Κι' ὅμως ὁ πατέρας λέει:

— Ἀλκη, ἐτοιμάσου. Αὐριο θὰ
πᾶς στὸ σχολεῖο.

— Ἀπὸ τώρα; μурμουρίζει ὁ
Ἀλκης. Ἀκόμα δὲν ἤρθαμε...

— Ναι, μὰ ἰδὲς τὸν ἡμεροδείκτη,
πόσες ἔχει ὁ Σεπτέμβρης...

— Τὸν εἶδα... δεκατέσσερις...
τοῦ Σταυροῦ...

— Τὸ λές, βλέπω, σὰ νὰ μὴ σοῦ
ἄρесе... Μὴν ἤθελες νὰ καθήσῃς
στὴν ἐσοχὴ ἀκόμα... πέντ' ἔξι μῆ-
νες;

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ὁ μικρὸς κηπουρὸς ποτίζει

— "Α, όχι! θά τή βαριόμουν...

— Και δέν τή βαρέθηκες τόσο καιρό;...

— "Ε, δυο τρείς εβδομάδες ακόμα... Διορθώθηκε κι' ο καιρός... 'Η έξοχή ήταν πολύ ώραία...

— "Οχι, "Αλκη μου! "Οραία, α-σχημη, τόση ήταν. Δέν μπορεί νά κάθεται κανείς, μικρός ή μεγάλος, νά ραχατεύει όσο θέλει. Παρά όσο πρέπει. "Ενα ξεκούρασμα, δυο-τρείς μήνες τὸ χρόνο, είναι αναγκαίο, είναι απαραίτητο. Καί γιὰ τὸ σῶμα καί γιὰ τὸ μυαλό. "Αλλ' ἂν ἐξακολουθοῦσε περισσότερο, θά ἐδλαπτε ἀντὶ νὰ ὠφελῇ. Τώρα πρέπει νὰ ξαναρχίσῃ ἡ ἐργασία...

— Τὸ ξέρω, μουρμούρισε ὁ "Αλ-κης.

Κι' ἀναστέναξε. Θυμόταν ἀκόμα τὰ καλὰ τῆς ἐξοχῆς πού εἶχε ἀφή-σει τόσο γρήγορα.

Τὴν ἄλλη μέρα, τὸ πρωί, πῆρε τὸ ἐνδειχτικό του καί πῆγε στὸ σχολεῖο γιὰ νὰ γραφτῇ.

Τὸ βρῆκε ἀναστατωμένο, ὅπως ἀπάνω-κάτω καί τὸ σπῖτι τίς πρώτες μέρες μετὰ τὸ γυρισμό. Σπρουγγάρι-ζαν, σκουπίζαν, ἀσπρίζαν, τοποθετοῦσαν θρανία, τραπέζια, πινάκες. Στὴν αὐλή, στοὺς διάδρομους, στίς τάξεις, παντοῦ ἀκαταστασία... Μόνο σχεδὸν τὸ γραφεῖο ἦταν συ-γυρισμένο. Ὁ δάσκαλος καθόταν ἐ-κεῖ. Τὰ παιδιὰ ἔμπαιναν λίγα-λίγα γραφόνταν κι' ἔπαιρναν σημεῖωμα γιὰ τὰ βιβλία πού ἔπρεπε ν' ἀγορά-σουν.

Ἐκεῖ ὁ "Αλκης εἶχε τὴν πρώτη χαρά: Ἐνῆλθε μερικὸς ἀπὸ τοὺς ἀγαπημένους συμμαθητές, πού εἶχε νὰ τοὺς ἴδῃ ἀπὸ τίς ἐξετάσεις.

— Κώστα! , Γιώργο!... "Αν-τρέα!... Τί καλὰ!...

Μὰ καί τοὺς δασκάλους του μὲ χαρὰ τοὺς ξανάβλεπε. Κι' αὐτοὺς, ὅχι μόνο τοὺς σεβόταν, παρὰ καί τοὺς ἀγαποῦσε. Ἦταν οἱ ἴδιοι, οἱ παλαιοὶ του. Μόνο ἓνας ἦταν και-νούργιος, πού ὁ "Αλκης τὸν ἔβλεπε πρώτη φορά.

Ὁ καινούργιος δάσκαλος τὸν πλη-σίασε μιὰ στιγμή καί τὸν ρώτησε:

— Σὲ ποιά τάξη πηγαίνεις;

Ὁ "Αλκης τοῦ εἶπε κι' ὁ και-νούργιος δάσκαλος τὸν κοίταξε μὲ περισσότερη προσοχή.

— Στὴν τάξη μου, τοῦ εἶπε, ἐγὼ θά σ' ἔχω... Καί μὲ τί βαθμὸ προ-βιδάστηκες;

Ὁ "Αλκης τοῦ εἶπε κι' ὁ και-νούργιος δάσκαλος χαμογέλασε.

— Μπράβο, τοῦ εἶπε. Θά εἶσαι ἐπιμελής, θά τὰ πᾶμε καλά.

Μὰ κι' ὁ "Αλκης ἔμεινε εὐχαρι-στημένος. Ὁ καινούργιος δάσκαλος τοῦ φάνηκε καλός. Καί χάριξε πάλι πού θά εἶχε ἀκόμα ἓναν καλὸ δά-σκαλο, πού θά τὸν σεβόταν καί θά τὸν ἀγαποῦσε σὰν τοὺς παλιούς του.

Κατέβηκε στὴν αὐλή, εἶδε κι' ἄλ-λους συμμαθητές του, μίλησε μαζί τους, γέλασε.

Ἐπειτα, μὲ δυὸ ἀπ' αὐτοὺς, πῆγε στὸ βιβλιοπωλεῖο.

Ἦταν πολλὸς κόσμος ἐκεῖ μέσα. Παιδιά, κορίτσια, μικρά, μεγάλα, μὲ τοὺς γονεῖς τους, μονάχα τους, ἀγό-ραζαν τὰ καινούργια τους βιβλία. Ἀ-νυπομονοῦσαν, σπρωχόνταν, φώνα-ζαν. Ὁ βιβλιοπώλης κι' οἱ ὑπάλλη-λοι του, πού πρόφταναν ὅλους αὐ-τοὺς τοὺς πελάτες ἦταν παραζαλι-σμένοι.

Ὁ "Αλκης κι' οἱ φίλοι του περι-μεναν τὴ σειρά τους καί διασκεδά-ζαν μὲ τὴ χαριτωμένη αὐτὴ φασα-ρία. Δέν ἤθελαν νὰ σπρώξουν γιὰ νὰ πᾶνε μπροστά. Σεβόνταν τὸ δικαίω-μα ἐκείνων πού εἶχαν πᾶει πρωτύ-τερα. Μὰ ἤθελαν νὰ σέβονται κι' οἱ ἄλλοι τὸ δικό τους. Γι' αὐτὸ ἀν-τιστάθηκαν ὅταν κάποιος, ἀπὸ πίσω, ἔκαμε νὰ τοὺς σπρώξῃ, νὰ τοὺς πα-ραμερίσῃ γιὰ νὰ περάσῃ.

— "Ε! τοῦ εἶπε ὁ "Αλκης. Περι-μενε ὅπως περιμένουμε καί μεῖς.

Κι' ἓνας ἀπὸ τοὺς φίλους του πρόσθεσε:

— "Αν εἶσαι καὶ παπᾶς, μὲ τὴν ἀ-ράδα σου θά πᾶς!

Ἐπιτέλους ἦρθε ἡ σειρά τους, ἀ-γόρασαν τὰ βιβλία τους κι' ἔφυγαν, μὲ δυσκολία ἀνοίγοντας δρόμο μέσα στὸ πλῆθος.

Κατόπι πῆγαν στὸ χαρτοπωλεῖο. Ὁ συνωστισμὸς ἐδῶ ἦταν πολὺ λι-γώτερος καί μὲ ἡσυχία μπόρεσαν νὰ κάμουν τὰ ψώνια τους — τετράδια, πέννες, μολύβια, μελάνια, χάρακες, στυπόχαρτο καί καθεξῆς.

— Τὰ ἔπλα μας! εἶπε γελώντας ἓνας φίλος τοῦ "Αλκη. Διάβασα κά-που πῶς ὅπως ὁ στρατιώτης πᾶει στὸν πόλεμο μὲ τὸ τουφέκι του καί μὲ τὴ λόγχη του, ἔτσι κι' ὁ μαθη-τῆς στὸ σχολεῖο μὲ τὰ βιβλία του καί τὰ τετράδιά του.

— Μὰ τὸ σχολεῖο δέν εἶναι πόλε-μος! εἶπε ὁ "Αλκης.

— Πόλεμος εἶναι καί τὸ σχολεῖο, εἶπε κουνώντας τὸ κεφάλι του ὁ γε-ρο-χαρτοπώλης. Δέν πολεμάτε νὰ μάθετε καί νὰ προβιβασθῆτε; Καί στὸ τέλος δέν εἶναι μιὰ νίκη ὁ προ-βιβασμός σας; Κι' ὅχι μόνο στὸ scho-λεῖο, παρὰ καί παντοῦ ἡ ζωὴ εἶν' ἓνας πόλεμος, ἓνας ἀγώνας, ὅπου καθένας κοιτάζει νὰ νικήσῃ. Λοι-

πόν, καλὴ πρόδο, παιδιὰ μου, καί καλὴ νίκη. Νᾶσατε καλὰ καί τοῦ χρόνου, καί νὰ ζῶ κι' ἐγὼ, νὰ πά-ρετε πάλι ἀπὸ μένα τὰ... ἔπλα σας!

Ἀπὸ κεῖ, οἱ τρεῖς φίλοι ἔκαμαν ἓναν περίπατο ὡς τὸ μεσημέρι καί χωρίστηκαν γιὰ νὰ γυρίσουν στὰ σπί-τια τους.

Οἱ δρόμοι ἦταν γεμάτοι παιδιὰ πού γύριζαν κι' αὐτὰ μὲ βιβλία στὸ χέρι καί τετράδια. Ἡ μικρὴ πό-λη, νεκρωμένη σχεδὸν τὸ καλοκαίρι πού τὰ σχολεῖα ἦταν κλειστά καί πολλοὶ κάτοικοι ἔλειπαν στίς ἐξοχές, παρουσίαζε πάλι κάποια κίνηση καί ζωή. Ὁ ἥλιος ἔκαιγε, μὰ τὸ ἀεράκι φυσοῦσε δροσερό, ὁ χειμῶνας δέν ἦταν μακριὰ καί τὰ χελιδόνια, ἀνή-συχτα, ἔτοιμαζόνταν γιὰ ταξίδι.

Ἡ κίνηση αὐτὴ, κι' ἀκόμα ἡ σκέψη πῶς σὲ λίγο θά χειμῶνιαζε, προξενοῦσε τώρα στὸν "Αλκη χαρὰ. Δὲ θυμόταν πιά τὴν ἐξοχή καί τὴ χτεσινὴ του μελαγχολία. Αἰσθανόταν μέσα του ὕψη καί δύναμη γιὰ ἐρ-γασία. Ἐβρίσκει πῶς ἀρκετὰ εἶχε διασκεδάσει κι' εἶχε ξεκουραστῇ τό-σον καιρό. Κι' ἀνυπομονοῦσε νὰ κό-ψῃ καί νὰ ξεφυλλίσῃ τὰ καινούργια του βιβλία, νὰ ἴδῃ ἀπὸ πρὶν τί ὡ-ραῖα πράγματα θά μάθαινε κι' αὐτὸ τὸ χρόνο.

Αὐτὸ ἔκαμε μόλις ἔφτασε στὸ σπῖ-τι. Κλεισμένος στὴν καμαρούλα του, ξεφυλλίζε τὰ βιβλία, ἔδλεπε τίς εἰκό-νες, διάβαζε τίς ἐπιγραφές... Ἐ-πειτα ταχτοποίησε τὸ τραπέζι του, φύλαξε τὰ τετράδιά του, ἔβαλε με-λάνι στὸ καλαμάρι καί πεννίτσες στοὺς κουνδυλοφόρους, ἔξυσε τὰ μο-λύβια του κι' ἔκοψε τὸ μεγάλο στυ-πόχαρτο σὲ μικρὰ κομμάτια.

Δυὸ τρεῖς φορές τοῦ φώναξαν πῶς τὸ τραπέζι ἦταν ἑτοιμο.

— Τώρα ἔφτασα! τοὺς ἀπαντοῦσε.

— "Ελα λοιπόν! τί ἔκανες τόσην ὥρα;

— Εἶχα δουλιὰ.

Ὅταν μπῆκε στὴν τραπεζαρία, τοὺς βρῆκε καθισμένους στὸ τραπέ-ζι ὅλους: τὸν πατέρα του, τὴ μη-τέρα του, τὴ γιαγιά του καί τὴ μικρὴ Νίτσα, τὴν ἀδερφή του. Κά-θησε κι' αὐτὸς στὴ θέση του ζωηρὸς γελαστός, χαρούμενος.

Ὁ πατέρας του κατάλαβε ἀμέσως τὴν ἀλλαγὴ πού εἶχε γίνει μέσα του.

— Λοιπόν, τὸν ρώτησε, πῶς πᾶ-νε τὰ κέφια;

— Ὁραῖα! ἀποκρίθηκε ὁ "Αλκης.

— Γράφτηκες;

— Γράφτηκα βέβαια!

— Ἀγόρασες ὅ,τι σοῦ χρειάζεταν;

— Ὅλα.

— Σοῦ ἔφτασαν τὰ λεφτά;

— Μοῦ περίσσεψαν καί πεντέξι δραχμές. Νὰ σᾶς τίς δώσω;

— Κράτησέ τις μὴ σοῦ χρειαστῇ καί τίποτ' ἄλλο. Καί τὰ μαθήματα πότε ἀρχίζουν;

— Ἀπὸ Δευτέρα μᾶς εἶπαν νὰ πᾶμε. Μὰ γιὰ ν' ἀρχίσουν ταχτικά, θά βγῇ αὐτὸς ὁ μήνας.

Ὁ πατέρας χαμογέλασε ὅπως κά-θε φορὰ πού ἔτοιμαζόταν νὰ πῇ κα-νέν' ἄστετο.

— Ἐχουμε λοιπὸν καιρό, εἶπε. "Ε, τί λές; Ἐπαναπᾶμε γιὰ καμμιά βδομάδα στὴν ἐξοχή;

Ὁ "Αλκης τὸ κατάλαβε πῶς ὁ πατέρας ἤθελε νὰ τὸν πειράξῃ. Καί χωρὶς νὰ πῇ τίποτα, ἔσκυψε στὸ πιάτο του μ' ἓνα μορφασμό.

Ἀμ δὲ θά ξαναπήγαινε τώρα νὰ καθῆσθαι στὴν ἐξοχή;... Νὰ τοῦ τῶ-λεγαν χτές, μάλιστα. Ἀλλὰ σήμερα, ἀφοῦ ξαναπῆγε στὸ σχολεῖο, ἀφοῦ ξαναβρῆκε τοὺς συμμαθητές του, ἀφοῦ γνώρισε τὸν καινούργιο του δάσκα-λο, κι' ἀφοῦ πῆρε καί ξεφυλλίσει τὰ καινούργια του βιβλία;...

Τὸ μόνο πού ἤθελε, τὸ μόνο πού ἐπιθυμοῦσε τώρα, ἦταν νὰ περάσουν κι' αὐτὲς οἱ λίγες μέρες καί νὰ ξα-ναρχίσῃ τὰ μαθήματά του, τὴν ἐρ-γασία του καί τὸν ἀγώνα του γιὰ τὴ νίκη του, ὅπως εἶχε πῇ κι' ὁ γέρο-χαρτοπώλης. Τώρα τὸ ἐνοιωθε πῶς εἶχε βαρεθῇ τὴν ἀργία. Στὸ ἐξῆς μόνο ἡ ἐργασία θά τοῦ ἔδινε χαρὰ. Ναι, τὴν ἴδια ἐκείνη χαρὰ πού τοῦ εἶχαν δώσει τὸ καλοκαίρι, στὴν ἐ-ξοχή, τὸ κολύμπι, τὸ ψάρεμα, τὰ παιχνίδια...

Καί θυμόταν τὴν παροιμία: Κά-θε πράμα στὸν καιρό του.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΧΑΡΑ

I.

"Εχω χάσει τὴ χαρὰ μου
Κι' ἔτσι μόνο δέν μπορῶ.
Πές μου ἔσῳ, καλὴ μαμὰ μου,
Ποῦ νὰ πάω νὰ τὴ βρῶ;

Μοῦπανε πῶς εἶν' Νεραῖδα
Καί τὸν κόσμο τριγυρνᾷ.
Παντοῦ πῆγα, ὅλα τάειδα,
Δέν τὴν εἶδα πουθενά...

Ὅταν ἤμουνα μικράκι
Κι' ἔπαιζα σὰν τὸ τρελλό,
Μ' ἄγγιζε, θαρρῶ, λιγάκι
Μ' ἓνα χᾶδι τῆς δειλῆς...

Ὡ, τὸ θεοῦ ἐκεῖνο χᾶδι
Στὴν καρδιά παλμὸς καρφός.
Ἦταν γύρω μου σκοτάδι
Καί μὲ μᾶς γινόταν φῶς!

Τώρα, πῶς φεύγουν τὰ χρόνια
Κι' ὅλο καρτερῶ νὰρθῇ.
Μὰ φοβᾶμαι πῶς αἰώνια
Ἡ χαρὰ μου ἔχει χαθεῖ!...

II.

Μὴν πεις πῶς αἰώνια
θὰ κλαῖς!... Ἡ χαρὰ
θὰ φθάσῃ κοντὰ σου καί πάλι,
Ὡραῖο παιδί,
μὲ τὰ μάτια τὰ ὑγρά,
Μὴ γέρνεις θλιβὰ τὸ κεφάλι.

Σὰ σύννεφο ἡ Λύπη
θὰ πάρῃ μαζί
Τὸ βάρος πού νοιώθεις στὰ στήθια.
Μὴν πεις δέν ἀξίζει
κανένας νὰ ζῇ
Ἐκεῖ πού πεθαίνει ἡ Ἀλήθεια...

Τὴ φύση τριγύρω σου
κοίτα καί πιές
Στὴ φούχτα σου μέσα
τὸ κρῶ τοῦ νεράκι.

"Ανάπνευσε ὅλες
τίς θεῖες εὐωδιές
Ποῦ χύνει τὸ καθένα ἀνθάκι...

"Ανέβα ψηλά,
σὲ πανώριο βουνό
Κι' ἀγνάντισε κάτω
τὸ κῆμα ν' ἀπλώνει.
Ἀπάνω, τὸν ἥλιο
καί τὸν οὐρανό,
Καί γίνου καί σὺ
γλυκόλαλο ἀηδόνι...

Καί σὰν ἔρθει ἡ μπόρα
καί σὰν οἱ ἀστραπὲς
Μὲ φλόγες ξεσχίζουν τὴν πλάση,
Τὸ φόβο σου κράτα
μὲ θάρρος καί πῆς:
Κι' αὐτὸ θά περάσῃ!...

MARIA M. ΦΑΛΑΓΓΑ

Η ΚΟΥΖΙΝΑ ΤΗΣ ΚΥΡΑ-ΠΑΓΩΝΑΣ

[ΔΙΗΓΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

B'.

— "Ε, μὰ γιὰ νὰ σᾶς πῶ ἔσῳ! φώναξε μὲ θυμὸ ἡ μεγάλη ἀλατοθήκη (ἓνα ξύλινο κουί, ὅπου ἡ κυρὰ-Παγώνα ἔβαζε τάλατι).

Ἐμένα δὲ μᾶρέ-σει καθόλου νὰ μοῦ χυλοῦν τὴ ἡσυχία γιὰ νὰ μὲ σέρνουν ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ. Ἡ κυρὰ-Παγώνα λέει πάντα πῶς ὑπάρχει μιὰ θέση γιὰ κάθε πρᾶγμα καί πῶς κάθε πρᾶγμα πρέπει νὰ εἶναι στὴ θέση του. Αὐτὸ εἶναι σοφὸν! ὅλοι οἱ καθῶς-πρέπει ἄνθρωποι τὸ παρα-δέχονται. Οἱ γονεῖς οἱ δικοί μου, πρέ-πει νὰ ξέρετε, ἦταν ὀξυές, καί ὥραῖα δέντρα πού δέν ἄλλαζαν θέση ποτέ. Γι' αὐτὸ μ' ἀρέσει καί μένα νὰ κά-θουμαι στὴ θέση μου.

— Ἀλλὰ πάλι! εἶπε τὸ σαμτάνι μὲ τὸ μισοκαμένο κερί. Ἀμ ἂν ἦταν νὰρχίσουμε τώρα νὰ λέμε τί ἦταν καί τί ἔκαναν οἱ γονεῖς μας, δέν θά τε-λειώνουμε ποτέ! Δέν τ' ἀφίνετε τῶρ' αὐτά; Ἐγὼ ἓνα ξέσω μόνο: ὅσο ἦταν

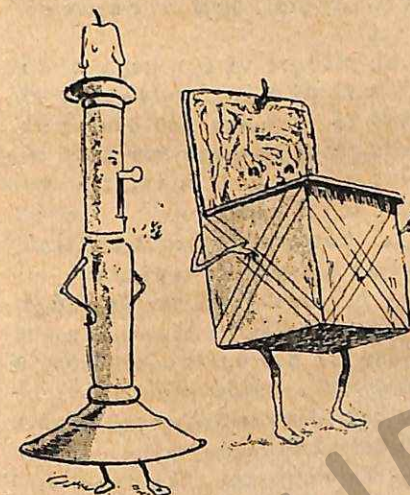
καλὰ, ἡ κυρὰ-Παγώνα μᾶς φρόντιζε καί μᾶς περιποιόταν. Τώρα δέν ξέ-ρω τί θά γίνουμε δῶ μέσα.

— Τί μᾶς λέτ' ἐκεῖ! φώναξε ἡ σκούπα. Ἡ κυ-ρὰ-Παγώνα νομίζετε πῶς καθάριζε δῶ-μέσα; Ἐγὼ καθάριζα ὅλη τὴν κουζίνα. Ἐγὼ περνοῦσα ἀπὸ παν-τοῦ καί δέν ἄφινω οὔτε σκουπίδι, οὔτε σκόνη, οὔ-τε λέρα!

— Πέρασε ντὲ καί τώ-ρα, νὰ σὲ ἴδοῦμε! εἶπε πε-ριπαιχτικά τὸ σαμτάνι. Ἀμ δέ;

Μὰ σ' αὐτὸ ἡ σκούπα δέν ἀποκρίθηκε. Γιατὶ τὴν ἴδια στιγμή ἀρχισαν νὰ φω-νάζουν οἱ παταβοῦρες καί τὰ σφουγγάρια:

— Ναι, ὅλα ἐμεῖς τὰ κάνουμε! Ἀνυπόφορος γι-νήκατε, κυρίες κατσαρόλες,

μέ την περηφάνεια σας ! 'Η κυρά-Παγώνα νομίζει πώς αν δεν λαμποκοπάτε σαν ήλιοι, θα χαλάσει ο κόσμος. Και μās βάζει να σās τρέβουμε δλοένα, Αυτό είναι !

— Μπά, μπά ! Έκαμε η βούρτσα του νεροχύτη κοιτάζετε καμάρι που τ'όχει αυτό το χαμένο μαγγάλι ! Σε τίποτα δε χρησιμεύει τώρα κι' όμως καμαρώνει. 'Αμ' αυτά τα ταψιά που δε δουλεύουν παρὰ μιὰ φορά το χρόνο και τα τρέβουν καθ' έβδομάδα ; Είναι να σκάσει κανέννας απ' τα γέλια με την πόζα τους !..

— 'Ας είναι, η κυρά-Παγώνα δεν είναι δω και μεϊς τώρα θα ξεκουραστούμε, είπε μιὰ λεκάνη, που δεν της άρεσε να δουλεύη, μόνο ήθελε να φλυαρή.

'Ετσι μιλούσαν, συζητούσαν και καυγάδιζαν τα πράγματα της κουζίνας, όταν η κυρά-Παγώνα, απ' το κρεβάτι της, είδε να μπαίνει μέσα στην κουζίνα της—μιὰ χοντρή γυναίκα με άσπρη σκούφια, που άρχισε σιγά-σιγά να κάνη το νοικοκυριό.

'Ηταν μιὰ υπηρέτρια που την πήραν με την ημέρα για όσες ημέρες η κυρά-Παγώνα θα ήταν άρρωστη. Και την έλεγαν Γιαννούλα. 'Αλλά πόσο λίγο έμοιαζε η Γιαννούλα της κυρά-Παγώνας στην πάστρα, στην τάξη και στη νοικοκυρωσύνη !

('Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Η ΚΟΥΚΟΥΒΑΓΙΑ

Μιὰ φορά κι' έναν καιρό, μακρυνό καιρό, ή κουκουβάγια ήταν καθώς δλα τὰ άλλα πουλιά. Στις κοιλάδες και στους κάμπους ακούσαν ν' άντηχη μέρα μεσημέρι ή χαρωπή φωνή της, και το έλαφρό πέταγμα της την έφεραν ζωνηρή και ευθυμη από το ένα κλαδί στο άλλο.

Στο βαθύ της βλέμμα καθρεφτιζόταν μιὰ μεγάλη αγάπη της ζωής και έλαμπαν χίλιες δυο χρυσές ακτίνες μέσα στις κόρες των ματιών της, όταν τὰ έστρεφε με λατρεία προς τον ουρανό.

Τὰ λούλουδα, τὰ χέρτα, δλα τὰ ζωντανά στολίδια της γης, ήταν ή αγάπη της, και το φως που πλημμυρούσε την πλάση δλη, ήταν ή λατρεία της.

Μα χωρίς νά ξέρη κι' αυτή πώς, γεννήθηκε μέσα της ένας πόθος μεγαλύτερος από την αγάπη που είχε στη ζωή : Της γεννήθηκε ο πόθος νά ξέρη πολλά, πάρα πολλά. Τό κάθε τί, και το πετράδι, το παρατηρούσε με βλέμμα διψασμένο. Θαρρείς πώς ήθελε νά ρουφήξει των άλλων τη ζωή μέσ' στη δική της, για νά ένωση την ψυχή της με την ψυχή που ένιωθε νά πάλλη στην πλάση δλη.

Και σιγά σιγά το κεφάλι της μεγάλωνε και στρογγύλευε, για νά χωρέσει όσο το δυνατό περισσότερη σοφία, και τὰ μάτια της με τὰ πουλουένια φρύδια άνοιγαν για νά συνάξουν περισσότερες έντυπώσεις, έως που έγιναν δυο όλοστρογγυλες σφαίρες μέσα στις κόγχες τους.

Και χαρούμενη και ζωνηρή πετούσε από κλαδί σε κλαδί, στυμματούσε το διαπεραστικό βλέμμα της

σε κάθε ζωντανό ή άψυχο, κι' έψαλλε χίλια εγκώμια για δλα τὰ θαυμάσια που έβλεπε μέσα στην κτίση.

Και φαίνεται, σιγά σιγά έγινε σοφό πουλί.

Και πόθησε νά έχη μεγάλη αυτιά για νά μή χάνη κανένα ήχο ούτε από τὰ τριξίματα του δάσους ούτε από τὰ σφυρίγματα του άέρα ούτε από τὰ κατακυλισματα των χαλικιών του ρυακιού.

Και φύτρωναν δυο αυτιά βελούδινα στο στρογγυλό κεφάλι της.

Μα ή κουκουβάγια δεν ήταν ακόμη ευχαριστημένη. Δεν μπορούσε νά ήσυχάζη στο συλλογιζόταν πώς ή μαύρη νύχτα κρύβει μέσ' στους κόλπους της τρανά μυστήρια που κανένα μάτι δεν τὰ βλέπει.

— Τὰ πράγματα αυτά που βλέπω γύρω μου, έλεγε, όταν λείψη το χρύσωμα του ήλιου αλλάζουν όψη. Γιατί ; γιατί ; Τί κρύβει μέσ' τους κόλπους της ή μαύρη νύχτα ; Πόσα σκοτεινά γιά μένα, άκατανόητα, για πάντα άγνωστα ! Γιατί ο Μέγας Θεός νά μου χαρίση μάτια ψεύτικα, που μόνο με το δανεικό του ήλιου φως φωτίζονται και βλέπουν.

« Πώς νά ήσυχάζω όταν σκεφθώ πώς όσα βλέπω με τὰ όρθάνοικτα μάτια μου είναι ίσως άπατηλά, και έχουν άλλη άληθινή μορφή, που την ξέρει ή νύχτα μόνη, ή νύχτα ή μάγισσα που κρύβει αφάνταστα μυστήρια στα βάθη της ; Όταν διψά για την απόλυτη αλήθεια ή ψυχή μου, πώς νά ευχαριστηθώ από την έξωτερική μόνον όψη των πραγμάτων, όταν το σκοτός την αλήθεια την κάνει ίσως ψέμμα, και το ψέμμα αλήθεια ; Τί κρύβεις, μαύρο σκοτάδι, μέσ' στα βάθη σου, τί κρύβεις ; »

Αυτά γινόνταν μιὰ φορά κι' έναν καιρό, μακρυνό καιρό.

Κι' ο Μέγας Θεός άκουσε τον πόθο της, κι' έκαμε ώστε τὰ στρογγυλά της μάτια νά διαπερνούν το πιο πυκνό σκοτάδι, και νά μήν έχη γι' αυτήν κανένα πιά μυστήριο ή πλάση, και νά ξεχωρίση που είναι ή αλήθεια και που το ψέμμα. Και έτσι ή διψασμένη για την αλήθεια ψυχή της την ένγνώρισε.

Περίεργο όμως ! 'Από την ημέρα εκείνη ή κουκουβάγια άποφεύγει το φως του ουρανού αντι τούς χλσερούς κάμπους και τὰ πράσινα λειβάδια, προτιμά τις έρημιές, τὰ χαλάσματα των σπιτιών και τις κουφάλες των δέντρων, το βελουδένιο πέταγμα της, βαρύ και κουρασμένο, άρχίζει το σκοτάδι, και ή άλλοτε χαρωπή φωνή της άλλαξε σ' ένα πολύ θλιβερό παράπονο : κουκουβάου ! Γιατί άραγε ;

« Μύθοι και Διηγήματα »

ΕΥΡΥΔΙΚΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΝΟΥ

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ο ΗΝΙΟΧΟΣ ΤΩΝ ΔΕΛΦΩΝ

Είναι έργα τέχνης που δεν ξεχνιούνται. 'Η μορφή τους μās άκολουθεί και ζή μέσα μας σά νά έχη ζωντανέψει το μάρμαρο ή τον χαλκό κάποια ψυχή, μιὰ άγνωστη μεγάλη ψυχή.

Είναι στιγμές που τὰ βλέπουμε νά μās κοιτάζουν σαν πρόσωπα γνώριμα κι' αγαπημένα, δίνοντάς μας έτσι κάτι απ' την υπερκόσμια γαλήνη και την ώραίτητά της μορφής τους.

'Η μορφή του 'Ηνίοχου των Δελφών δεν ξεχνιέται :

Τό βλέμμα του το ύγρο συγκρατεί την κούραση, τη χαρά, και συγκεντρώνεται μ' όλη τη δύναμη του κορμιού του στο κοίταγμα των άλλων που διευθύνει.

Μ' ένα κρυφό κοίταγμα τὰ έχει δλα δει, δλα άναμετρήσει απ' ό,τι τον περιτριγυρίζει.

'Η έκανοποίηση για την νίκη του κι' ή όρμη απ' το τρέξιμο που δοούν το σώμα του κάτω από το βαρύ του χιτώνα, ξεφεύγουν σ' ένα έλαφρό φύσημα από τὰ μισάνοικτα χείλη.

'Η χαρά διωγμένη απ' το στοχασμό που κυκλώνει τὰ μάτια του, πλανιέται και φωτίζει το λείο μέτωπό του... 'Ενα κρυφό χαμόγελο παίζει μαζί της κάτω από τις αλόγιστες γραμμές του νεανικού προσώπου του στο μέτωπο, στους κροτάφους, γύρω στο στόμα...

Τό βλέμμα του 'Ηνίοχου έρχεται φορές-φορές μέσα στο σκοτάδι και με

βρίσκει. Βλέμμα σά δυνατός ήλιος, άγγίζει τη σκέψη μου. Στρέφομαι προς αυτό σά σε μάτι αγαπημένο.

Τό βλέπω στη ζηλευτή γαλήνη του γεμάτο γνώση και σκέψη ν' άνερίζη, τι τον τριγυρίζει, νά περνά ή άνάμεσα στον κόσμο, νά τὰ βλέπη δλα, χωρίς ποτέ τίποτα νά μπορέση νά τὸ άγγίξη.

ΣΤΗΝ ΑΔΕΡΦΗ ΜΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

'Υπάρχουν άνθη που δε μαραίνονται ποτέ, χαμόγελα που δε σβύνονται, λόγια που δεν ξεχνιούνται κι' άς μήν ειπώθηκαν, φιλιά που ή θερμότητά τους δεν παγώνει, δάκρυα που λάμπουν παντοτεινά σαν διαμάντια...

'Υπάρχουν άνθρωποι που τίποτα δεν ξεχνάνε. Κάθε τί σταλάζει μέσα τους υπομονετικά κι' άκατάπαυστα σαν τη μυστική σταγόνα νερού που στάζει από ύγρο βράχο. Κανείς δεν ξέρει που μαζεύονται δλα μυστικά, στο βάθος μερικων ανθρώπων...

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ύπό EUDOXIE DUPUIS

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

'Υστερα φίλησε και τον κ. Χούλντνυ, και το τρυφερό κίνημα γέμισε χαρά και συγκίνηση την καρδιά των δυο γέρον. 'Υστερα άνέδθηκε στο άμαξι μαζί με το Ριχάρδο, έξακολουθώντας νά τους άποχαιρετά με το χέρι. 'Ο Μίλλερ, που θά κατέβαινε νά πάρη τη « Φτερωτή » και νά τη φέρη στο Γκρήμπορου, είχε κιόλας ξεκινήσει για τη θάλασσα.

Κανέννας άμαξιάς, έστω κι' αν ήτανε νά οδηγήση στο παλάτι το μεγαλύτερο πρίγκηπα ή αυτοκράτορα, δεν άνέδθηκε στη θέση του με μεγαλύτερο καμάρι από ό,τι ο Πέτρος για νά φέρη τη Μπέττυ στο Ντένιστον. 'Όσο για κείνη, χαμένη στο βάθος του άμαξιού και ντυμένη με το άσπρο της φόρεμα και με το κεντημένο ζακετάκι που της είχε κατεβάσει ή κυρία Ρός, άναθυμόταν τὰ γεγονότα της περασμένης ημέρας και της νύχτας κι' έλεγε μέσα της πώς ήταν το πιο ευτυχισμένο κορίτσι όλου του κόσμου.

'Η έπιστροφή των « ναυαγών » προέξηνσε άπερίγραπτη χαρά στη Ντένιστον. Καθένας φαντάζεται τη συγκίνηση της κυρίας Βάν Κούρτ καθώς άγκάλιαζε το γιό της που για μιὰ στιγμή είχε φοδηθή ό,τι δεν θά ξανάδλεπε ποτέ. Κι' εκείνη και ή κόρη της έμειναν στο Ντένιστον για

τίποτα δε χάνεται... Και το νερό μπορεί νά ξαναβγαίνει κάπου, εκεί που κανείς δε θά μπορούσε νά μαντέψη και νά τὸ δῇ.

Είναι στιγμές που ξυπνάνε πάλι λόγια, χαμόγελα, φιλιά, δάκρυα, χαμένα, σβυσμένα από τον καιρό, και μās τριγυρνάνε. Φωτεινές ακτίνες που ξεφεύγουν και πλανιούνται γύρω μας από κάποιο μυστικόν ήλιο θρεμμένες.

'Ο,τι γέμισε ή 'Αγάπη, ή βαθεία άληθινή 'Αγάπη, αυτό δε χάνεται ποτέ.

Μή θαρρείς λοιπόν πώς τὰ φτωχά άγριολούουδα που σε λίγο θά γίνουν σκόνη και θά πεταχτούν, χάνονται για πάντα.

Ζούν μυστικά, θλιμμένα από τη ρίζα της 'Αγάπης, και ποιός ξέρει ποιά μέρα, ποιά ώρα, ποιά στιγμή θά ξανάρθουν πάλι φρέσκα και δροσερά, σαν αυτή τη φθινοπωρινή μέρα, νά όμορφήνουν με το χρώμα τους και τὸ άρμα τους με ή θλιβερή, σκοτεινή ίσως, στιγμή της ζωής μας...

ΑΙΜΙΛΙΑ ΠΕΤΡΑΚΗ

φαγητό. Τό μεσημέρι, στο τραπέζι, ο καθένας άργηήθηκε τις έντυπώσεις του από την καταιγίδα, τους φόβους του και τις τρομάρες του και ο καθένας άκούστηκε με ζωνηρή συμπάθεια κι' ένδιαφέρον.

Μ' όλο που ή τρυφερή καρδούλα της Μπέττυ χαιρόταν βλέποντας την ευτυχία της μητέρας και της αδελφής που ξανάβρισκαν γερό και ζωντανό αυτόν που νόμιζαν χαμένο για πάντα, όστόσο μέσα της ένιωθε μιὰ κάποια λύπη που ούτε κι' αυτή ή ίδια δεν γνώριζε την άφορμή της. 'Ηταν ή άόριστη συναίσθηση της διαφοράς που όπήρχε άνάμεσα στην αγάπη που πρόσχεται από τους δεσμούς του αίματος κι' εκείνη που γεννιέται από μιὰ κατοπινή γνωριμία.

« Δίχως άλλο, σκεπτόταν, και ή γιαγιά κι' ή Βιργινία κι' ο Πέτρος κι' ή κυρία Βάν Κούρτ κι' ή μās Μάργκαρετ μ' αγαπούν πολύ κι' όλοι τους θά λυπόνταν πολύ, αυτό τὸ ξέρω, αν πάθαινα κανένα κακό. 'Όλοι τους μ' άγκάλιασαν τρυφερά και μου έδειξαν με κάθε τρόπο τη χαρά τους που δε μου τυχε τίποτα. Μα σε κανένος τὰ μάτια δεν είδα την έκφραση που είδα ζωγραφισμένη στο μάτι της κυρίας Βάν Κούρτ και της κόρης της όταν άγκάλιαζαν τὸ Ριχάρδο. 'Όταν τον ξαναείδαν

έκείνον έκλαψαν και όταν ξαναείδαν έμένα φάνηκαν χαρούμενοι. Αυτό είναι ή διαφορά.

'Η έντύπωση αυτή δεν κράτησε και πολύ, γιατί ή Μπέττυ, όπως ξέρουμε, είχε καλό χαρακτήρα, που την έκανε νά βλέπη πάντα τὰ πράγματα από την καλή τους όψη.

'Όστόσο, τὸ βράδυ, όταν άνέδθηκε στην όμορφη καμαρούλα της, κουδέντιασε με τὸ μαξιλάρι της περισσότερη ώρα από τη συνηθισμένη.

'Όταν κανείς υποφέρει, είτε σωματικά είτε πνευματικά, τίποτα δεν μαλακώνει περισσότερο τούς πόνους όσο ένα μαξιλάρι πουπουλένιο, εξαιρετικά μαλακό και άφράτο, ντυμένο με άσπρογάλαζο μεταξωτό. Συχνά ξαπλώνόταν στον καναπέ της, έχωνε τὸ κεφάλι της στο μαξιλάρι και τὸ μιλούσε σά νά ήταν ο καλύτερος της φίλος.

— Μαξιλαράκι μου, τὸ εἶπε εκείνο τὸ βράδυ άγκαλιάζοντάς το με τὰ χέρια της και άκουμπώντας τὸ μάγουλο της στο άπαλό του υφασμα, είσαι ευχαριστημένο, μαξιλάρι μου, που δεν έπνίγηκα ; Εγώ, για λογαριασμό μου, είμαι πολύ ευχαριστημένη που σε ξαναβρίσκω. Για φαντάσου, νά ήμουν υποχρεωμένη σ' όλη μου τη ζωή νά κοιμάμαι πάντοτε σ' εκείνη την καμαρούλα της κυρίας Ρός ; Τό ξέρω βέβαια πώς δεν είχε σύγκριση με την κάμαρα που έμενα άλλοτε σαν ήμουν στης κυρίας Τούκεο που ήταν πιο ζεστή, πιο καθαρή, πολύ καλύτερα έπιπλωμένη. Μα όστόσο είμαι πολύ ευχαριστημένη που ξαναβρίσκω τη δική μου, την αγαπημένη μου καμαρούλα που είναι τόσο όμορφα συγυρισμένη κι' έχει τόσο ωραία πράγματα. Δεν έχω δίκιο, μαξιλάρι μου ; 'Ενα μου λείπει για νά είμαι όλότελα ευχαριστημένη, κι' εγώ δεν ξέρω τί. Δηλαδή, τὸ ξέρω πολύ καλά. 'Αλλ' άφοῦ δεν τ'όχω, τί τὸ συλλογίζομαι ; 'Ετσι δεν είναι, μαξιλάρι μου ;

Και με τὰ λόγια αυτά έδωσε στο άτυχο μαξιλάρι μιὰ γερή γροθιά που τὸ άνοιξε μιὰ μεγάλη γούδα στη μέση. 'Υστερα τὸ έδωσε άλλη μιὰ γροθιά για νά τὸ φέρη στα σωστά του κι' έξακολούθησε :

— Μαξιλαράκι μου, σε σένα λέω δλα όσα έχω στην καρδιά μου. Μάθε λοιπόν πώς με μεγάλη άνυπομονησία περιμένω γράμμα του κυρίου Μόρρις, που νά λέη τίποτα για την άληθινή μου οίκονγένεια. Θά ήμουν πολύ ευχαριστημένη αν μούδρισκε κάποια δυο συγγενείς, έστω κι' αν αυτό μου στοίχιζε όλόκληρη την περυσία μου !

Ο ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό Α. de GERIOLLES

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Βρὲ τὸν κακομοῖρη! Σύρριζα τοῦ τόχει πάρει. Δὲν τοῦ πάει κι' ἄσχημα, μὰ τὴν ἀλήθεια!

Βλέποντας ὅμως τὸ αἷμα ποὺ ἔτρεχε ἀπὸ τὸν ἀνοιχτό του ὦμο καὶ παρατηρώντας πὺς τὸ δυστυχισμένο ζῶο μόλις μπορούσε νὰ σταθῇ στὰ πόδια του, οἱ στρατιῶτες ἄλλαξαν ἀμέσως ὄψος.

— Βρὲ νὰ πάρη ἡ ὁργὴ νὰ πάρη! Τὸν χτύπησαν τὸν κακομοῖρη στὸν ὦμο. Γενναῖο παλληκάρι ὥστόσο ὁ Μουστάκας μας!

Στὴ στιγμή τὸν μετέφεραν στὸ χειρουργεῖο κι' ὁ γιατρός τὸν περιποιήθηκε σὰ νὰ ἦταν σωστός γρεναδιέρος· κι' ἀφοῦ τοῦ ἔβαλε ἕναν ἐπίδεσμο, εἶπε νὰ τοῦ δώσουν ἕνα μαξιλάρι σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ χειρουργείου δίπλα στὸ ἀναμμένο μαγγάλι.

Ὁ γενναῖος σκύλος ὑπόμεινε μ' ἀπάθεια νὰ τοῦ βγάλουν τὴ σφαίρα ἀπὸ τὴν πληγὴ, κι' ἐγλείψε κιάλας τὸ εὐεργετικὸ χέρι ποὺ τὸν περιποιόταν.

Ὅταν ἔγινε καλὰ καὶ ἀπόκτησε ξανά τὴν παλιά του λεβεντιά καὶ περηφάνεια πῆρε τὴν ἀδεια νὰ λαμβάνῃ μέρος καὶ σ' ὅλες τὶς ἐπιθεωρήσεις. Καὶ τὴν τιμὴ αὐτὴ τὴν ἀξίωσε σ' ἀλήθεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Πὺς μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ πὺς ὁ Μουστάκας θὰ ἀποφάσιζε ποτὲ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ σύνταγμα του, ὅπου ὅλοι τὸν ἐλάτρευαν καὶ ποὺ κι' αὐτὸς τοῦ ἦταν τόσο ἀφοσιωμένος, ν' ἀφήσῃ τοὺς γρεναδιέρους του, τοὺς πρώτους του φίλους, ποὺ μαζί τους

εἶχε λάβει τὸ βάπτισμα τοῦ πυρός;

Κι' ὅμως αὐτὸ τὸ ἀπίστευτο ἔγινε! Ὁ Μουστάκας δὲν ἀγαποῦσε στὸν κόσμο ἄλλους ἀνθρώπους παρὰ μονάχα τοὺς στρατιῶτες. Ἀπὸ τότε μάλιστα ποὺ ἔλαβε μέρος καὶ σὲ μάχη, κοίταζε τοὺς ἀπλούς πολίτες καὶ τὶς ἀδύνατες γυναῖκες μὲ ἀπερίγραπτη περιφρόνηση.

Ἐχωριστὰ ἀντιπαθητικοὶ τοῦ ἦσαν οἱ διάφοροι «ἐπίσημοι» τῆς μικρῆς πόλης ὅπου ἦταν στρατοπεδευμένο τὸ σύνταγμα του, καὶ τὴν ἀντιπάθειά του αὐτὴ τὴν εἶχε δεῖξει κάπως ζωηρὰ βυθίζοντας τὰ δόντια του στὶς γάμπες τους. Κι' οἱ φραγκοφορεμένοι αὐτοὶ φοβιταίρηδες εἶχαν πάρει στὸ σύνταγματάρχη του κι' ἀπέλυσαν πὺς θὰ τοῦ ρίξουν φόλα ἢ θὰ τὸν σκοτώσουν.

Ἔτσι φόρεσαν τοῦ Μουστάκα περιλαίμιο καὶ τὸν ἔδεσαν στὸ στρώμα. Τοῦ ἐξήγησαν μάλιστα τοὺς λόγους ποὺ τοὺς ἀνάγκαζαν νὰ τοῦ περάσουν ἀπὸ τὸ λαιμὸ τὴν προσβλητικὴ ἀλυσίδα τῆς σκλαδιᾶς, λέγοντάς του πὺς τὸ ἔκαναν ἀπὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν τόσο πολυτίμη ζωὴ του. Μὰ ἡ ὁ Μουστάκας δὲν καταλάβαινε τί τοῦ ἔλεγαν, ἢ, ὅπως εἶναι καὶ πιθανώτερο ἀν συλλογιστῇ κανεὶς τὸ χαρακτήρα του τὸ φιλελεύτερος σκέφτηκε πὺς οἱ φίλοι του οἱ στρατιῶτες θὰ ἔκαναν πολὺ καλύτερα ἀν τὸν ἄφηναν νὰ τὰ ξεμπερδέψῃ μόνος του μὲ τοὺς ἐχθρούς του, ποὺ ἦταν μάλιστα καὶ τόσο παρακατιανὰ ὑποκείμενα.

Τί; εἶχαν ἀμφιβολία γιὰ τὸ κουράγιο του, γιὰ τὴν ἐξυπνάδα του;

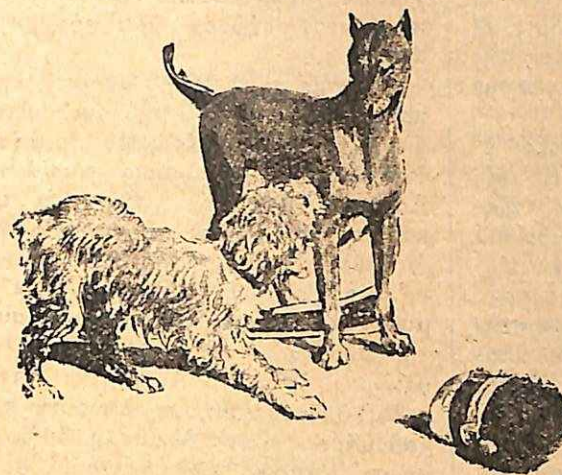
Νὰ τὸν δέσουν, αὐτόν; Νὰ δέσουν αὐτόν τὸν ἐνδοξο σκύλο σὰν τὸ τελευταῖο μαντρόσκυλο, νὰ τοῦ στερήσουν τὸ πῖθ πολυτίμη τοῦ ἀγαθῶ, τὴν ἐλευθερίαν; Τέτοια προσβολὴ δὲν μπορούσε νὰ τὴν παραδέλφῃ μὲ κανένα τρόπο. Καὶ δὲν ἄργησε νὰ πάρῃ τὴν ἀπόφασή του. Θάφαινε ἀπὸ τοὺς γρεναδιέρους καὶ θὰ πήγαινε σ' ἄλλο σύνταγμα, ὅχι ὅμως χωρὶς νὰ λυπάται βαθεῖα ποὺ ἄφηνε τὸν καλὸ του τυμπανιστὴ καὶ τὸν πολυαγαπημένο του μάγειρα, ποὺ δὲν τὸν ἔεχασε ἄλλωστε ποτὲ γιατί ἦταν σκύλος μὲ καρδιά.

Ἔτσι μιὰ ὥραία ἡμέρα, ἢ μάλλον μιὰ ὥραία νύχτα, ἔσπασε τὴν ἀλυσίδα του, δραπετεύσε ἀπ' τὸ στρατόπεδο καὶ αὐτομόλῃσε στοὺς κυνηγούς.

Ἡ ὑποδοχὴ ποὺ τοῦ ἔγινε εἶναι

ἀνώτερη ἀπὸ κάθε περιγραφή...

Ὁ ἐνδοξος σκύλος ἦταν πασίγνωστος σὲ ὅλον τὸν στρατό. Τοῦ ἔκαναν μιὰ ὑποδοχὴ ἀξέχαστη, κι' ὁ Μουστάκας κράτησε σ' ὅλη τὴν ζωὴ τὴν ἀνάμνηση ἐνὸς δυστυχισμέ-

«Ἀξάφνα παρουσιάστηκε ἕνας πελώριος σκύλος, ἕνας μαντρόσκυλος...» (Σελ. 530, στ. β').

νου κοτόπουλου ποὺ σφάχτηκε καὶ μπήκε στὴ σούβλα γιὰ νὰ τὸ φάῃ αὐτὸς ὁλομόναχος.

Ὁ Μουστάκας εἶχε ἄγριο μῖσος γιὰ τοὺς ξένους. Καθε ἀνθρώπο ποὺ δὲν ἦταν Γάλλος τὸν ἐλογάζαζε γιὰ ἐχθρό. Αἰσθάνονταν μεγάλη διάθεση νὰ χυθῇ ἐπάνω τους καὶ νὰ τοὺς κομματιάσῃ καὶ μὲ δυσκολία συγκρατοῦσε τὸν ἑαυτό του. Τὸ ἐνστικτὸ του ἦταν μοναδικὸ καὶ τοὺς ἀναγνώριζε σὲ περιστάσεις ποὺ κι' οἱ πῖθ ἔξυπνοι ἀνθρώποι ἔβγαιναν γελασμένοι.

Λίγον καιρὸ πρὶν ἀπ' τὴ μάχη τοῦ Ἀουστερλιτς, ἕνας ἀνθρώπος ποὺ μιλοῦσε θαυμάσια τὰ γαλλικὰ κατῴρθωσε νὰ εἰσχωρήσῃ στὶς γαλλικὲς γραμμές, χωρὶς κανεὶς νὰ ὑποπτεῖται τὴν πραγματικὴν του ἐθνικότητα. Καὶ θὰ κατῴρθωνε νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν ἀποστολή του, ἀν γιὰ τὴν κακὴ του τύχη δὲν ἔμπαινε στὴ μέση ὁ Μουστάκας.

Τὸ μοναδικὸ αὐτὸ σκυλί, μόλις μύριστηκε τὸν ξένο, ἄρχισε νὰ οὐρλιάζῃ ἄγρια μὲ θυμὸ καὶ ρίχτηκε ἐπάνω στὶς γάμπες του.

Στὴν ἀρχὴ γέλασαν μὲ τὸν Μουστάκα καὶ τὸν ἀνάγκασαν ν' ἀφήσῃ ἐλεύθερο τὸ θῆμα του. Μὰ ὁ σκύλος, γρυλλίζοντας, μὲ τὰ μάτια πεταγμένα ἔξω ἀπὸ τὶς κόγχες τους, ξεφρενιασμένος, κατάφερε νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὰ χέρια ποὺ τὸν κρατοῦσαν. Χύθηκε ἐπάνω στὸν ξένο καὶ τὸν ἀρπάξε ἀπ' τὸ λαιμὸ προσπαθώντας μὲ τὰ σωστά του νὰ τὸν πνίξῃ. Μὲ με-

γάλη δυσκολία γλύτωσαν τὸν ἀνθρώπο ἀπὸ τὰ δόντια του. Τὸ πρόσωπό του εἶχε γίνῃ μελανό.

Μιὰ τέτοια λύσσα, μιὰ τέτοια μανία, κάποιο λόγο θὰ εἶχαν. Τὸ πρᾶγμα ἦταν ὑποπτό.

Συνέλαβαν τὸν ξένο κι' ἔκαναν ἀνακρίσεις. Ἦταν πραγματικὰ κατάσκοπος.

Καινούργιες δόξες καὶ τιμὲς γιὰ τὸ Μουστάκα. Διπλὲς μερίδες φαί, παραπανιστὰ κομμάτια ζάχαρη γιὰ τὸν ἀσούγκριτο σκύλο.

Ἐπὶ πέντε χρόνια ὁ Μουστάκας εἶχε λάβει μέρος σὲ πολλὲς μάχες καὶ βρισκόταν πάντα στὴν πρώτη γραμμὴ. Δὲν εἶχε πάθει παρὰ μερικὲς ἀσήμεντες πληγές, ἔτσι, γιὰ πιστοποίησιν τῆς παλληκαριᾶς του.

Ἐνήμερος ὅμως καὶ γι' αὐτὸν ἡ μέρα ποὺ θὰ δοξαζόταν καὶ ποὺ τ' ὄνομά του θὰ περνοῦσε στὴν ἀθανασία.

Ὁ ἥλιος τοῦ Ἀουστερλιτς σηκώθηκε ἀνάμεσα σ' ὁμίχλες καὶ σὲ σύννεφα, κρύος καὶ παγωμένος.

Ἀπὸ τὶς τέσσερις γωνιὲς τοῦ στρα-

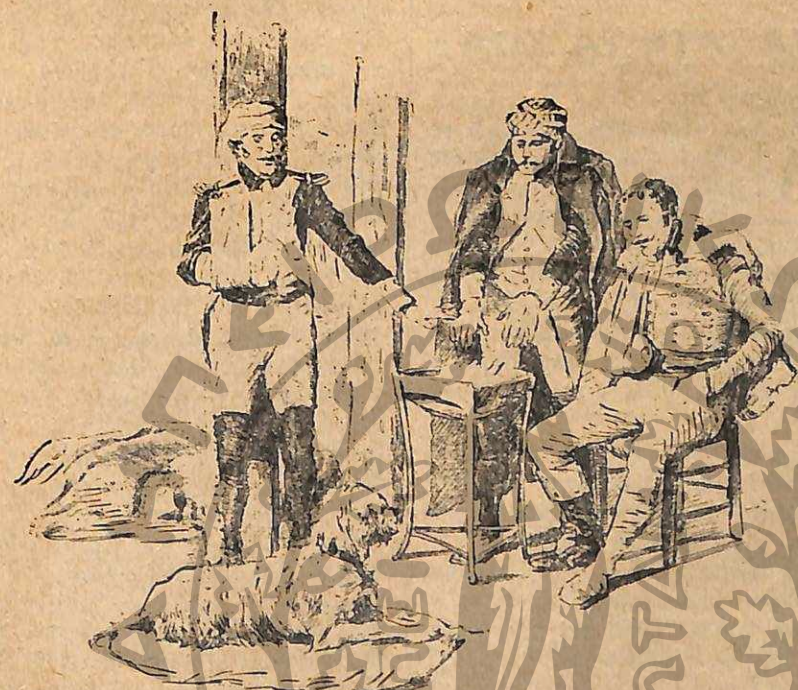
γὰ ἡ καταχνιὰ ἀρχίζει νὰ σκορπίζῃ, καὶ στὸ τέλος ὁ ἥλιος, ὁ θριαμβευτῆς ἥλιος, ξεπροβάλλει ρίχνοντας τὶς λαμπερές του ἀκτίνες στοὺς χρυσοὺς αὐτοκρατορικοὺς ἀετούς.

Ὅπως πάντα, ὁ Μουστάκας πήγαινε μαζί μὲ τὴ σημαία.

Μὲ τὴν ἡλικία, τὰ αἰσθήματά του εἶχαν ἀλλάξῃ. Εἶχαν γίνῃ πῖθ ἄγνὰ, πῖθ ὀψηλά. Τὴν πρώτη θέσιν στὴν καρδιά του δὲν τὴν εἶχε πῖθ ὁ μάγειρας. Τώρα ἦταν μ' ὅλη τὴν ψυχὴ ἀφοσιωμένος στὸ σηματοφόρο, ἕνα νεαρὸ παλληκάρι γεμάτο θάρρος καὶ ὁρμή, ποὺ ὁ Μουστάκας τὸ ἀκολουθοῦσε παντοῦ ὅπου πήγαινε ἀναγνωρίζοντάς το γι' ἀφέντη του.

Ραταπλάν, πλάν, πλάν!

Κάτω ἀπὸ ἕνα πελώριο δέντρο ποὺ βρισκόταν σ' ἕνα ὕψωμα καὶ δέσποζε τὸν κάμπο στέκονται καμμιὰ δεκαρὶα ἀμούστακοι. Εἶναι τυμπανιστές. Ὀλόκληρη τὴν ἱστορικὴ ἐκείνη μέρα, μὲ τὰ ξύλα στὸ χέρι καὶ τὸ θάρρος στὴν καρδιά, χτυποῦν, χτυποῦν τὰ ταμπούρα τους ἀδιάκοπα, ἀπτόητοι κάτω ἀπὸ τὶς σφαῖρες, ἀδιάφοροι μὲς στὴ φωτιά. Δίπλα τους μπρός τους, πίσω τους, οἱ σύντροφοί τους πέφτουν νεκροί, πληγωμένοι.

«Εἶπε νὰ τοῦ δώσουν ἕνα μαξιλάρι σὲ μιὰ γωνιὰ δίπλα στὸ μαγγάλι.» (Σελ. 546, στ. β').

τόπεδο ἀντηχοῦσε τὸ ἐγερτήριο: Ραταπλάν, πλάν, πλάν.

Καὶ νά, οἱ βαρεῖες φωνὲς τῶν κανονιῶν βροντᾶνε ἀγγέλοντας τὴν ἐναρξὴ τῆς μάχης. Οἱ φάλαγγες ἀρχίζουν νὰ μετατοπίζονται. Σιγά σι-

Τὶ πειράζει! Αὐτοί, ὅσο στέκουν ὀρθοί, θὰ χτυποῦν, θὰ χτυποῦν ἀδιάκοπα. Ραταπλάν, πλάν, πλάν, πλάν!.. Τὸ ἥρωϊκὸ χτύπημα τοῦ ταμπούρου κυριαρχεῖ παντοῦ, τὰ σκεπάζει ὅλα, καὶ τῶν τουφεκιῶν τὸ

Κι' ἀφοῦ ἀνοιξε τὴν καρδιά της, ἔπεσε στὸ κρεβάτι της καὶ ὀνειρεύτηκε πὺς ὁ κύριος Μόρις τῆς ἔστειλε τὸ περιπόθητο γράμμα καὶ τὴν πληροφοροῦσε ὅτι εἶχε μιὰ ντουζίνα ξαδέλφους καὶ ξαδέλφες καὶ πὺς θὰ ἔρχονταν ὅλοι νὰ κατοικήσουν μαζί της στὸ Ντένιστον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

Τὸ ξημέρωμα μιᾶς ἐλπίδας

Εἶχε περάσει τὸ φθινόπωρο καὶ εἶχε φθάσει ὁ χειμῶνας, ὅταν, ἕνα πρωτὶ ποὺ ἡ Μπέττυ καθόταν καὶ ζέσταινε τὴν ποδιά της στὸ τζάκι τῆς βιβλιοθήκης, εἶδε τὴν Πόλλυ νὰ μπαίνει μέσα κρατώντας τὰ χεράκια της πίσω ἀπ' τὴν πλάτη σὰ νὰθελε κάτι νὰ κρύψῃ.

— Ἐχω ἕνα πρᾶγμα γιὰ τὴ Μπέττυ, εἶπε τὸ κοριτσάκι στὴ μπεμπεδιστικὴ του γλωσσά. Ὁ Πέτρος μοῦ τὸ ἔδωσε.

— Τί πρᾶγμα νᾶναι αὐτό; ρώτησε ἡ Μπέττυ χαμογελώντας τρυφερά στὴν μικρὴ τῆς ἀδελφούλα.

— Νὰ τόβρης ἔκανε ἡ Πόλλυ.

— Εἶναι τὸ γράμμα μου! φώναξε ἡ Μπέττυ. Τὸ περίμενα κάθε πρωτὶ!

— Τὸ βρήκες! Τὸ βρήκες! ἔκανε ἡ μικρούλα χοροπηδώντας ἀπὸ τὴ χαρὰ της.

Κι' ἔδωσε τὸ γράμμα στὴ Μπέττυ περιμένοντας μὲ τὴ σειρά της νὰ πάρῃ, τὸ φιλάκι, τὴ συνηθισμένη ἀμοιβὴ τῆς γιὰ κάθε παρόμοια δουλίτσα. Μὰ ἡ Μπέττυ εἶχε δεῖ αὐστραλιανὸ γραμματόσημο καὶ εἶχε ξεχάσει δρόμους τὴν Πόλλυ μὲς στὴν ταραχή της.

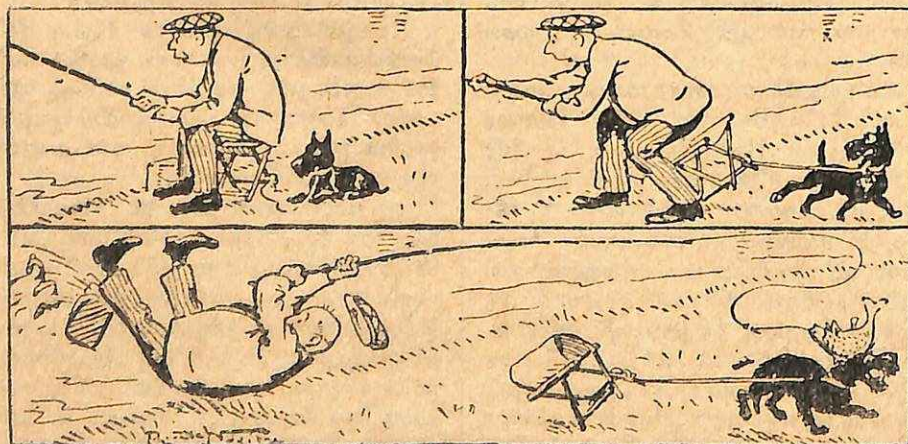
Πραγματικὰ, τὸ γράμμα ἦταν τοῦ κυρίου Μόρις, ὅπως ἀναγνώρισε ἀμέσως ἀπὸ τὸν γραφικὸ χαρακτήρα. Ἔσχιζε τὸ φάκελλο καὶ διάβασε:

('Ακολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο ΨΑΡΑΣ ΚΙ' Ο ΣΚΥΛΟΣ ΤΟΥ

Ἀστεία ἱστορία σὲ τρεῖς εἰκόνες χωρὶς λόγια

Ἀνεκoinώθη ἀπὸ τὴ Χρυσάφενια Δύση

σφύριγμα, και των κανονιών το ούρλιασμα και τα απελπισμένα βογγητά των πληγωμένων.

Η μάχη βρίσκεται σε όλη της την ένταση, στο απόγειο της φρίκης της.

Τα έλλογα, τυφλωμένα από το αίμα, τρικλίζουν επάνω στους στρατιώτες που είναι σωριασμένοι χάρμα. Οι σφαίρες, οι δίδες δργώνουν τη γη, πετούν ψηλά τα χώματα και μισοσκεπάζουν τους νεκρούς.

Παντού βλέπει κανείς κομμάτια από στολές, κράνη, θώρακες, τουφέκια σκοτισμένα, παντού λίμνες από αίμα, παντού σωριασμένα σώματα.

Μέσα στη ζάλη της μάχης, ο σημαιοφόρος έτυχε να χωρισθί από τους συντρόφους του. Απειλητικοί, ούρλιάζοντας σαν άγρι άνθρωποι, οι έχθροι τον περικυκλώνουν· θέλουν να του αρπάξουν τη σημαία.

Χλωμός από αγωνία, ο νεκρός σημαιοφόρος στήνει το κοντάρι της σημαίας επάνω σ' ένα σωρό σκοτωμένων, και σεριφογυρίζοντας το σπαθί του σαν σφεντόνα πάνω από το κεφάλι του άμυνεται, μ' όλη του την απόγνωση.

(Ακολουθεί)

KIMON AAKIDHS

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

«ΑΓΑΠΑΤΕ ΤΑ ΖΩΑ»

Άγαπητοί μου,

ΜΙΑ μέρα από τις πρώτες αυτού του μηνός, καθώς περνούσα την δόδν Σταδίου, με σταμάτησε ένας μικρός χαριτωμένος πρόσκοπος και μου κάρφωσε στο φιλέτο μιά σημαιούλα που έγραφε «Αγαπάτε τα ζώα».

— Τ' είν' αυτό; είπα· έρανος;
— Όχι, όχι, μου αποκρίθηκε ο μικρός· δεν θά δώσετε τίποτα. Μόνο κοιτάζετε κει!

Και μου έδειξε στον τοίχο μιά μεγάλη ρεκλάμα που έγραφε: «4 Οκτωβρίου, παγκόσμια ημέρα των ζώων. Αγαπάτε τα ζώα!»

Τότε θυμήθηκα. Ναι, ήταν η Ημέρα των Ζώων, που καθιερώθηκε στην Εύρώπη από το 1928 και πρώτη φορά φέτος· η Έταιρεία της Προστασίας των Ζώων αποφάσισε να την καθιερώσει και στην Ελλάδα. Γι' αυτό γύριζαν τα προσκοπία μας στους δρόμους και κάρφωναν στα φιλέτα των διαβατιών τις σημαιούλες με το παράγγελμα της Ζωοφιλίας. Καθώς διάβασα στις σχετικές προκηρύξεις, την ημέρα αυτή — 4 Οκτωβρίου — άγιος Φραγκίσκος της Ασίζης, ένας πραγματικώς χριστιανός καλόγε-

ρος, ή προσωποποίηση της άνεξικακίας και της καλοσύνης, που άγαπούσε έμφυχα και άψυχα, κι' όνόμαζε τη βροχή αδελφή του, τον άνεμο αδελφό του και τα ζώα αδελφια του. Μέγας λοιπόν ζωόφιλος ο Άγιος Φραγκίσκος της Ασίζης. Κι' οι ζωόφιλοι της δυτικής Ευρώπης, οι καθολικοί, διάλεξαν την ημέρα της γιορτής του για να την καθιερώσουν και σαν Ημέρα των Ζώων.

Αλλά κι' εμείς οι όρθόδοξοι έχουμε το ζωόφιλο Αγίο μας. Κι' ιδέστε τί ώρα!α σύμπτωση· γιορτάζεται, κι' αυτός στις 4 Οκτωβρίου! Είναι ο άγιος Γερόθεος, ο επίσκοπος Αθηνών, ένας από τους πρώτους Έλληνες που προσηλύτισε στον Χριστιανισμό το κήρυγμα του αποστόλου Παύλου στον Άρειο Πάγο, Ήταν σοφός άνθρωπος ο άγιος Γερόθεος, είχε σπουδάσει και τις θρησκείες των Ανατολιτών — των Ινδών π. χ. — κι' απ' αυτές είχε μυηθεί πρώτα-πρώτα στη ζωοφιλία. Έτσι αγαπούσε τα καλά ζώα εσο και τους ανθρώπους, και συχνά έλεγε πως «σε ψυχή που δεν αγαπά τα ζώα, ούτε σοφία μπορεί να εισέλθω». Και λέγοντας «σοφία», έννοούσε βέβαια την αγάπη του Θεού, που είναι η πρώτη, την αγάπη των ανθρώπων, την αγάπη της αλήθειας, την αγάπη των πάντων. Άληθινή σοφία χωρίς αγάπη μπορεί να υπάρξει; Κι' ο Χριστιανισμός, που είναι ή ανώτερη, ή ύψηλότερη απ' όλες τις σοφίες, στην αγάπη στηρίζεται. Ούτε απ' την αγάπη του Χριστιανού μπορεί να εξαίρουνται τα ζώα, πλάσματα κι' αυτά του Θεού με νύδρα και με αίσθήσεις. Κι' ένα μυρμηγκι να πατήσκη, ο άγιος άνθρωπος το θεωρεί άμαρτία. Γι' αυτό, θέλουν να πούν, ο σάκκος του Άρχιερέα έχει κουδουνάκια· για να κούνη τον ήχο τα έντομα και να παραμερίζουν στο διάβα του να μην τα πατά·.

Η ζωοφιλία λοιπόν, σαν αρχή, είναι μέσα στο πνεύμα του Χριστιανισμού. Και πολύ καλά σκέφτηκαν οι ζωόφιλοι να την κηρύξουν στ' όνομα ενός Αγίου, οι Καθολικοί του Αγίου Φραγκίσκου, οι όρθόδοξοι του Αγίου Γερόθεου, που γιορτάζονται την ίδια μέρα. Φυσικά, οι κοινού άνθρωποι δεν μπορούν να φτιάσουν το ίδιο δικό των μεγάλων χριστιανών, των Αγίων που θεωρούσαν τα ζώα αδέρφια τους. Ούτε να φορούν κουδουνάκια για να μην πατούν τα μυρμηγκία. Αλλά απ' αυτό, ως την αναληγσία και τη σκληρότητα που δείχνουν οι περισσότεροι προς τα καίμια τα ζώα, ή απόσταση είναι

πολύ μεγάλη, τεράστια. Γι' αυτό οι έταιρείες της Προστασίας, σ' όλο τον πολιτισμένο κόσμο, προσπαθούν με κάθε τρόπο να την κάνουν μικρότερη. Να διαδώσουν δηλαδή τη Ζωοφιλία τόσο, ώστε να λείψουν τουλάχιστο τα θεάματα της τυραννίας που πικραίνουν σήμερα καθ' εύαισθητο άνθρωπο.

Έέρουμε σε τι βαθμό μερικοί άγαπούν τα ζώα τους — σκύλους, γάτες, έλλογα, πουλιά. Προχτές ίσα-ίσα διάβασα πως μιά πλούσια κυρία στο Λονδίνο υιοθέτησε... τη γάτα της και, έπειδή φοβάται μην πεθάνη πριν απ' αυτήν — γιατί ή γάτα είναι νέα κι' ή κυρία γριά — την ασφάλισε σε μιάν έταιρεία, που θανάλαξη τη συντήρησή της αν ποτέ ή υιοθετημένη μείνη... όρφανή. Αυτά είναι υπέρβολές, υπερυλισθήσεις, ίσως και παραδομάρες. Κατ' αντίθεση όμως έχουμε κάποιες σκληρότητες προς ζώα, πολύ συχνές δυστυχώς, που στους περισσότερους μπορεί να μην κάνουν έντύπωση, σαν πράγματα συνηθισμένα και σχεδόν καθιερωμένα, μ'α που ξεγεύουν τους ζωόφιλους δικαιοτάτα. Οι χωριάτες π. χ. δέρνουν και κακομεταχειρίζονται πολύ τα φορτηγά τους και τα υποζύγια. Όταν φέρνουν στη χώρα να πουλήσουν κόττες κι' άλλα πουλερικά, τα κρατούν τα δυστυχισμένα πολλές ώρες κρεμασμένα απ' τα πόδια με το κεφάλι προς τα κάτω. Όταν φορτώνουν στο πλοίο άρνιά, για ταξίδι πολλών ωρών και κάποτε ημερών, τα σωριάζουν στ' άμπάρι σ' άδέματα, το έν' άπάνω σ'άλλο, όπως θάκαναν και γι' άρνιά σφραγμένα. Πολλά παιδιά βρίσκουν μεγάλη ευχαρίστηση να βραχνίζουν άδέσποτα ζώα στο δρόμο, γάτες, σκύλους, και πολλές φορές με τα σκληρά αυτά βραχνιστήρια τα θανατώνουν. Κι' άλλα, κι' άλλα, άμέτρητα.

Αυτά είναι καιρές να λείψουν. Κι' από την Ελλάδα κι' απ' όλο τον κόσμο. Η καθίερωση της Ημέρας των Ζώων, που είναι μιά μεγάλη προπαγάνδα, αυτό το σκοπό έχει. Όσο για σας, δεν έχετε βέβαια ανάγκη να προπαγανδιστήτε. Το παράγγελμα «αγαπάτε τα ζώα» τ' έχετε στην καρδιά σας πρό πολλού. Αλλά μπορείτε — και όφείλετε — να προπαγανδίσετε τη ζωοφιλία σ' άλλους.

Σας ασπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Υ. Γ. — Έπειδή παρενέπρεσε ή Ημέρα των Ζώων κι' έπρεπε σήμερα να σας γράψω γι' αυτήν, για το Ρεαλισμό και το Συμβολισμό βα σας γράψω στο έρχόμενο. — Φ.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΜΠΟΡΕΙ;

Ο κρινός όταν μαραθί
Μπορεί να ξαναβθίση;
Την ευωδιά του τη λεπτή
Μπορεί πάλι να χύση;

Της πεταλούδας σ' αν κοπει
Τ' όλόλευκο φτερό της.
Για να πετάξη πιά μπορεί,
Στο ζωντανό όνειρο της;

Το δέντρο όταν γκρεμισθί
Από την καταιγίδα,
Μπορεί να ξαναστηλωθί;
Χαμένη πιά ή έλπίδα!

Και το πουλί σ' αν πληγωθεί
Μπορεί πιά να πετάξη
Ευτυχισμένο στο κλωνί
Κι' έλεύτερο να κράξη;..

Έτσι και όταν γκρεμισθί
Ο πύργος κάποιου όνειρου.
Μπορεί να ξαναστηλωθί;
Ω, μυστικό του άπειρου!

Και ή καρδιά ποτέ μπορεί
Χαμένη εύτυχη
Για πάντα, πάλι να τη βρί;..
Αχ, να ή δυστυχία!..

Μυρτίλη

ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ Η ΖΩΗ

Σήμερα το μεσημέρι θάρθ ή θείος μου απ' την Αθήνα. Τόσον καιρό τον περιμένουμε και μόνο τώρα θάχουμε την εύτυχία να τον δοίμε. Είναι αλήθεια θλιβερό να νάναι κανείς μακριά απ' τους αγαπημένους του. Αλλά τη στιγμή της συνάντησης ξεχνιούνται όλα. Έτσι λοιπόν και μες αυτή την ώρα είμαστε πολύ-πολύ συγκινημένοι, κι' από λεπτό σε λεπτό περιμένουμε ν' ακούσουμε το γνώριμο ήχο της πόρτας. Κι' οι στιγμές που περνούν, και δεν ακούγεται, μας φαίνονται σαν άτέλειωτοι αιώνες.

Ξαφνικά άκουε: «Καλημέρα σας! Καλημέρα σας!» Τρέχουμε όλοι μαζί δακρυσμένοι. Η γιαγιά μου κλαίει και γελά, ή μαϊμιά ου έτρεξε άμέσως να έτοιμάση κάτι, και μες τα παιδιά άρχίζουμε τα φιλήματα και τις ατέλειωτες ερωτήσεις μας. Η αδελφούλα μου, πούναι βαφτισμιά του, κάθησε στα γόνατά του και μες γύρω του.

Δεν προφταίνει ν' άπαντά και τα ερωτήματα έρχονται βροχηδόν.
— Λοιπόν, θείε μου, πως περάσατε στο ταξίδι; Όρατα; Φυσούσε άγέρας;
— Όχι; Αί;

Έντομεταξύ άρχίζει να μουρμουρίζει ή αδελφούλα μου:
— Μαϊμιά; καλέ;
— Τι θέλεις;
— Τον θέλω έγώ άφου!

Δεν έμαθε βλέπετε ακόμα σύνταξη. Κάθουμαι άπέναντί του και τον παρατηρώ. Πόσο άλλαξε από τότε που έχω να τον δω! Τά μαλλιά του άσπρίσανε, άλλ' όμως δέ γέραςε. Ίσιος, ροδόκκινος όπως πάντα. Τώρα κάθετα με τη γιαγιά, με τη μαϊμιά και τα λένε. Πόσα δεν έχουν να πούν! Ατέλειωτα. Δυό χρόνια περάσανε, δυό χρόνια που φαίνονται μακρινά, άτέλειωτα.

Καθόμαστε να φάμε. Ρίχνω ένα βλέμμα στο τραπέζι. Τι ώρα!α! Μαζεμένοι όλοι μαζί τρώμε. Χτες ήταν ή θέση του θείου άδειανή. Τώρα είμαστε όλοι μαζί στη ζεστή φαλιά μας, στο σπιτάκι μας.

Πάνω απ' το τραπέζι, ο παππούς, απ' την εικόνα του μάς εύλογεί. Το βλέμμα του μάς άγκαλιάζει όλους κι' έχει κάτι το χαρούμενο και το λυπημένο μαζί. Η ψυχή του παππού αυτή την ώρα φτερουγίζει δίπλα μας, σιμά μας. Τον βλέπουμε όλοι με τα μάτια της ψυχής μας. Αίστανόμαστε την πνοή του να μάς ζεσταίνει, τον νοιώθουμε μέσα μας βαθιά στην καρδιά μας. Άγαπημένη μου παππού, είσαι και σύ φευγάτος σε μακρινό ταξίδι, μ' — αλίμονο — δέ θά ξαναγυρίσης ποτέ. Έφυγες παντοτινά, ή σιά σου όμως θά πλανιέται πάντα, αιώνια, γύρω μας.

...Πώς πέρασαν οι δεκαπέντε μέρες; Δεν τίς κατάλαβα διόλου! Πότε ήρθε, πότε έφυγε!

Σήμερα το έμε για στεργή φορά άντάμα. Όλοι μας λυπημένοι. Ο θεός μου προσπαθεί να φάνε!α χαρούμενος μ'α δεν το κατορθώνει. Νοιώθουμε όλοι μας ότι ή καρδιά του ματώνει. Σε λίγο, άκουσμένος, μάς άποχρηαιτά.

— Αντίο παιδιά, λείν και χάνεται απ' τη καμπή του δρόμου.
— Όλα τέλειωσαν. Ο' άρχιση πάλι ή ίδια ζωή. Έμεις έδω κι' εκείνος στα έξνα. Αύτη είν' ή ζωή. Τώρα κλαίμε, ένω πριν από δεκαπέντε μέρες γελούσαμε...

Nina Norga

ΠΡΩΤΟ

Ξημερώνει. Τ' άστρα τρεμοσβύνουν, ο Αύγερινός λάμπει στον καταγάλανο ουρανό. Τα πουλάκια κελαδούν γλυκά-γλυκά, τα έντομα χαρούμενα πετούν. Μερικοί πετινοί κράζουν άκόρη, μερικοί διαβάτες φαίνονται τώρα στους έρημους δρόμους.

Νά, τώρα, τα βουνά κοκκινίζουν κι' ό ήλιος μόλις φαίνεται από μιά μεριά. Μερικές άχτίδες πέφτουν στις άπέναντι βουνοπλάγιες και ζεσταίνουν το νέο βοσκό με τα προβάτριά του. Ο ήλιος ψηλώνει, ψηλώνει γρήγορα.

Οι έργάτες, όλοι στο πόδι είναι έτοιμοι να πιάσουν δουλειά. Ξαφνικά άκούεται μιά φωνή.

— Ο γαλατααας, ο γαλατααας.
Ο κύρ-Σωκράτης, μεσόκοπος άνθρωπος, γυρίζει σκυφτός τις γειτονίες, για να βγάλη μιά δεκάρα. Μ'α γρήγορα τον διαδέχεται ο κύρ-Γιάννης ο κουλουράς.

— Κουλούρια και σίτινο παξιμαδάκι! όλο αυτό ξαναλείει ο καμπούρης γεροντάκος.

Νά τώρα κι' ο μανάβης. Ο κύρ-Μέντιος, με τα κοφίνια φορτωμένος, περιφέρεται στις γειτονίες. Από πίσω τον ακολουθεί, βήμα προς βήμα, ο κύρ-Βαγγέλης, κοντός, χοντρός, με παχύ μαύρο μoustάκι, και δυνατή φωνή.

— Μπάμεις, μελιτζάνες και κολοκυθάκια...
Όλο αυτά φωνάζει ο κύρ-Βαγγέλης ο μανάβης.

— Έχω γόπα, τριανταέξη την όκά, άκούεται ή φωνή του ξυπόλουτου κύρ-Σίμου.

— Ψάρια... ψάρια, φωνάζει μιά απ' τη γειτονία.

— Άμέσως... ως, άποκρίνεται ο κύρ-Σίμος.

Πλησιάζει σε λίγο, με τη ζυγαριά στον ώμο.

— Πόσες όκάδες να βάλουμε, κυρά-Γεώργεια;

— Έ, βάλε μου δυό όκάδες γιατί θάχω τραπέζι.

Ο κύρ-Σίμος ζυγιάζει γρήγορα τις μόλις βαλμένες γόπες, πέρνει τα λεπτά στο χέρι και δρόμο στα στενά.

— Σκουπίδια... σκουπίδια.

Μ' αυτό το σύνθημα οι πόρτες άνοιγουν άστραπιαώς, κι' οι τενεκέδες με τις βρωμισμένες γόπες του κύρ-Σίμου, άραδιάζονται μπροστά στα κατώφλια.

Ο μπάρμπα-Γεώργιος, ο σκουπιδιάρης, με τη μεγάλη μαύρη βράκα του, τίς μαζεύει στα σέβλα και... δρόμο!

Ύστερα άκούονται πού και πού, ο άσβέστης, τα κάρβουνα, το πετρέλαιο, το σαπούνι, τό... τό... μ' άλλα λόγια οι δειότερες ύλες.

Τις πρώτες διαλαλούν πιο νωρίς ο κύρ-Σωκράτης, ο κύρ-Γιάννης, ο κύρ-Βαγγέλης, ο κύρ-Σίμος κι' ο μπάρμπα-Γεώργιος, που μπορούν πολύ καλά να κάμουν μιά συναυλία, ίσως άνώτερη κι' από κείνες που διοργάνωνε ο... Μπετόβεν.

Γαργαντούας

Ο ΦΘΙΣΙΚΟΣ

Μέσα σ' όλη την παραζάλη και τις φωνές της προκυμίας, τον είδα πεταμένο σε μιάν άκρη του μώλου, σωστό κουρέλι της ζωής, κίτρινο, σιαπηλό, με τα μάτια προσηλωμένα σ' ένα άόριστο σημείο.

Είχα φθάσει κοντά του και ρώτησα έναν περαστικό βαρκάρη, γιατί τον είχα πεταμένο έτσι.

Γύρισε εκείνος άδιαφορα κι' άφου τον κοίταξε, μου είπε:

— Ε! κυρά μου, είναι φθισικός, τον πάνε στη Σωτηρία!..

Άκούοντας τα λόγια αυτά, τα είπωμένα με τόση σκληρή άδιαφορία, άναστατώθηκα.

Θέλησα κάτι να του πω, μ'α είχε χαθεί μέσα στην κοσμολογία.

Περνώντας δίπλα στον άρρωστο μ' έπιασε ένας τρελλός, παράξενος φόβος, και κρατώντας την άναπνοή μου, πέραςα βιαστικά, για να μη τον βλέπω. Κι' όμως πρόφτασα κι' είδα τη ματιά του.

Μιά ματιά χωρίς ζωή, χωρίς έκφραση, άποβλακωμένη, που όμως αν προσεχες, θάβλεπες μέσα βαθιά της το μεγαλύτερο πόνο.

Οι βάρες γέμιζαν μιά-μιά και πληγαιναν όλες στο βατόρι!

Άνακατωμένη μέσα στο πλήθος, παρατηρούσα από μακριά το θύμα εκείνο της άρρώστειας και περίμενα να δω τί θά τον κάνουν.

Τον σήκωσαν... με μιά σπρωξιά, και με μιάν άλλη τον έβαλαν στη βάρκα. Μιά βάρκα μικρή, όπου ήταν όλο-μόναχος τώρα ο φτωχός φθισικός.

Σκληρή ανθρώπινη καρδιά! Τα μάτια μου βούρκωσαν στ' αντι-

κρυσμα αυτής της τραγωδίας. Έκεινος δεν είχε τίποτα, παρά με το ίδιο βλέμμα πάντα προσηλωμένο σ' ένα σημείο, άφινε να τον πηγαίνουν εκεί μακριά— στο θάνατο, στην καταδίκη!...

Έφυγε το βαπόρι, πέρασαν κατόπι αρκετές μέρες, κι' εγώ παραδομένη πάλι στις τρέλλες του νησιού, χαιρόμουν τις καλοκαιριακές μέρες.

Έκεινον δεν τον σκέφτηκα πιά. Φτάνει μια μικρή χαρά για να σε κάνει να ξεχάσεις μια έντονη λυπητερή, μια πίκρα...

Κι' έτσι μια μέρα, ένα ωραίο δειλινό, έμαθα έξαφνα και τυχαία πως εκεί κάτω στη «Σωτηρία»—τί ειρωνεία!—είχε αρροβύσει η πονεμένη του ψυχή στη μοναξιά, έχοντας για παρηγοριά τον κρυφό τον πόνο.

Ιβάν Πέτροβιτς

ΤΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΜΟΥ ΧΡΟΝΙΑ

Μια ζωή ολόκληρη! Έντεκα χρόνια πέρασαν απ' τη μέρα που πρωτοπήγα στο σχολείο! Απ' τη μέρα που αντίκρισα για πρώτη φορά τα σχολικά θρανία και το μαυροπίνακα της τάξης. Ήμουν τότε μια άνδρι μικρούλα που έκανα το πρώτο βήμα στο δρόμο της μάθησης.

Με τί καμάρι, θυμάμαι, κρατούσα την πρώτη μέρα τη σάκα... το Αλφαβητάριο και μαζί μ' αυτό την πλάκα με το καινούργιο σφουγγάρι και κοντίλι!., Κύλησε γοργά—γοργά κι' αυτός ο χρόνος, όπως και άλλα έννέα χρόνια. Στο διάστημα αυτό μεγάλωνα, μεγάλωνα, το μυαλό μου πλουτιζόταν διαρκώς. Γεωμετρίες, Άλγεβρες, Φυσικές, Όμορφες. Δημοσθένεις και τόσα άλλα πήραν μια ξέχωρη θέση στο κεφάλι μου. Με τη σειρά του ήλθε κι' ο ένδεκατος χρόνος, ο χρόνος που θα τον θυμάμαι περισσότερο απ' τους άλλους, γιατί αυτός ήταν ο τελευταίος σχολικός χρόνος, ήταν η τελευταία χρονιά που κρατούσα τα σχολικά βιβλία, ήταν τα τελευταία ξενόιαστα διαλείμματα που πέρασα. Αυτός μου φάνηκε πως πέρασε πιο γρήγορα απ' όλους.

Έδωσε σαν ένα ήλιοβασιλέμα μελαγχολικό. Η σχολική ζωή, η γεμάτη ξενόιαστα και γέλια, τελείωσε πιά για μένα. Ένας άλλος δρόμος ανοίγεται μπροστά μου. Ο δρόμος προς τη ΖΩΗ. Θάβαι άραγε κι' αυτός τόσο ευτυχισμένος σαν τον πρώτο;

Μπουμπουλίνα

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΜΙΑ ΠΑΡΕΣΗΓΗΣΗ

Ένας ήλιοιμένος άνθρωπος, Ρωμικός, ταξίδευε κάποτε με το σιδηρόδρομο στα μέρη της Αιγύπτου.

Σ' ένα σταθμό θέλησε να κοιτάξει απ' το παράθυρο κι' έβγαλε το κεφάλι του έξω.

Δεν πρόφτασε όμως καλά-καλά να ξεπροβάλει, όταν βλέπει ένα μαύρο να κουνάει το χέρι του προς το μέρος του κρατώντας μια έφημερίδα, και να του φωνάζει άγρια:

— Μέσα, τέεερο! μέσα, τέεερο!

Ο άνθρωπος, θυμωμένος με την αβάδεια του μαύρου, ξαναμπήκε μέσα στο διαμέρισμα μουρουρίζοντας:

— Τόν έλεεινόν! Άκούς εκεί να μου

φωνάζει «μέσα, γέρο! μέσα, γέρο!»... Οί συνταξιδιώτες του άρχισαν να γελούν.

Φαντασθήτε όμως την έκπληξη του όταν του έξηγήσαν πως ο άραπής απλούστατα διαλαλούσε την Ιταλική έφημερίδα «Μεσατζέρο». Γέλασε κι' ο ίδιος με το πάθημά του.

Λιχουδίτσα

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο Γλυκύλαλος Όνος: — Άχ, μπαμπά! Πόσο ήθελα να είχα ένα άλογο να κοστίζει πέντε χιλιάδες δραχμές!

Ο Πατέρας: — Δεν θα είσαι με τα καλά σου, παιδί μου! Από τώρα σκέπτεσαι να σπαταλές χρήματα; Και τί θα έκανα αυτό το άλογο;

Ο Γλυκύλαλος Όνος: — Θα το πουλούσα!

Ο Πατέρας: — !!!

Μυρωμένο Γιούλι

Γιάννης: — Έκεινος ο φίλος μου είναι συνονομάτος σου.

Κώστας, άφηρημένος: — Και πως τον λένε;

Μιχ. Π. Νούσια

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 262ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΛΥΣΕΩΝ

Προταθέντος την 3 Δεκεμβρίου 1932 προς εύρεση των λύσεων των εις τα φύλλα της Διαπλάσεως Δεκεμβρίου 1932, Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου 1933 δημοσιευθεισών 160 Πνευματικών Άσκήσεων.

(Οι ακολουθούντες έκαστον όνομα τρεις αριθμοί σημαίνουν: ο πρώτος τας εύρεθείσας όρθας λύσεις, ο δεύτερος τας Εύσημα λύσεων και ο τρίτος τας Εύσημα Έπιμο-νύς, συμφώνως με τον Όδηγόν του Συνδρομητού, Κεφ. Δ', § 25.

Οι Ισότιμοι όλων των τάξεων έχουν το δικαίωμα, οι μόνον οι Α' Βραβείου να δημοσιεύσουν την εικόνα των επί πληρωμή δρ. 40 διά τα έξοδα του κλισέ, και να αγοράσουν, έντός τριμήνου το πολύ από σήμερα, (διότι κατόπιν παραγράφεται το δικαίωμα τούτο,) ένα οιονδήποτε θέλουν τόμον «Διαπλάσεως» των έτών 1894 — 1932 (Β' Περίοδος) με έκπτωση δέκα πέντε (15) δραχμών. Οι του Β' Βραβείου ν' αγοράσουν όμοιον Τόμον με έκπτωση δέκα (10) δρ. και οι του Γ' με έκπτωση πέντε (5) δρ. (Ίδε και Όδηγόν Συνδρομητού, Κεφ. Ε' § 6 και 7).

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (από 15 έτών και άνω, καθώς και όσοι δεν έσημείωσαν ηλικίαν).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Έλληνικός Ουράνος, 144, 15, 7.

Ισότιμοι: Μάγισσα, 151, 16, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Κροκό-πεπλος Αδής, 142, 15, 7. Νηρηίς του Παγασητικού, 130, 13, 7.

Ισότιμοι: Σύλλογος «Άνεμοι», 142, 15, 7. Σεπομένος Λόρδος, 142, 15, 7. Δροσοστάλαχτη, 142, 15, 7. Βέδας, 141, 15, 7. Αίγλη, 143, 15, 7. Ερείκη, 137, 14, 6. Αρχοντοπούλα, 139, 14, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Παλήα Ά-θήνα, 112, 12, 7. Αργάμπελη, 118, 12, 7. Φρανσίνα, 112, 12, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Αήμιος Άνθός, 107, 11, 7. Σμόλερ, 82, 9, 5. Δανάη, 89, 9, 7.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Έλιοβασιλέμ-μα, 61, 7, 5. Άγώνας Δευτεριάς, 41, 5, 3. Φιντίας, 51, 6, 3. Κρινάκι, 64, 7, 4.

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ (12—15 έτών)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ζήτω το 21, 135, 14, 7.

Ισότιμοι: Δοξαμένο Τριπολιτιστά-κι, 142, 15, 7. Πυγμαχός, 141, 15, 7. Μέντιουμ, 131, 14, 7. Άρης, 128, 13, 7. Νυφούλα τ' Ούρανο, 139, 14, 7. Ναίς, 152, 16, 7. Ρούφουλας, 151, 16, 7. Σιφνωτάκι, 138, 14, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Χιονι-σμένος Όλυμπος, 124, 13, 7. Θεότρελ-λη, 132, 14, 7.

Ισότιμοι: Λαέρτης, 124, 13, 7. Έν-δοξος Έλλάς, 116, 12, 6. Μυστηριώ-δης, 122, 13, 7. Άνθισμένη Λεμονιά, 146, 15, 7. Πνεύμα της Άντιλογίας, 115, 12, 7. Σαρανταυγιάς, 129, 13, 7. Έλλάς του Μέλλοντος, 125, 13, 7. Άγκάθι, 122, 13, 7. Μύρον της Άνδρου 123, 13, 7. Πειραιωτάκι, 120, 12, 7. Περγαμινή Αύρα, 123, 13, 7. Άντώνιος Β. Σιόγκας, 125, 13, 7. Θεμιστ. Κ. Χαβαράνης, 113, 12, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ρωμαλέος Πιτσιρίκος, 109, 11, 7. Παπαρούνα, 106, 11, 7. Θέλια, 103, 11, 7.

Ισότιμοι: Χωρίς Φτερά, 111, 12, 6. Βύρων Θ. Θεοδωρόπουλος, 104, 11, 7. Άταλάντη, 107, 11, 7. Τριφασικό, 103, 11, 7. Όλγα Δ. Τσακατίκα, 107, 11, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Άκράτητο Γέλιο, 82, 9, 5. Μπέλλα, 74, 8, 5. Φασουλάκης, 71, 8, 4. Νεγκρίτα, 85, 9, 6. Κέρκης Λέκας, 69, 7, 3. Ρεζεντά, 88, 9, 7. Πο-πολάρος, 76, 8, 4. Άλκηστις, 90, 9, 6. Θούριος του Ρήγα, 86, 9, 7. Κ. Μαυροκορδάτος, 69, 7, 4. Όλιβιερος Κρόμ-βελ, 80, 8, 7. Μαργαρίτα, 86, 9, 6. Κέρινη Κούκλα, 88, 9, 5. Δευκάτας, 83, 9, 6. Πίγκ-Πόγκ, 73, 8, 7. Χρυσή Καρδιά, 74, 8, 6.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Πανδώρα, 62, 7, 3. Κένταυρος, 59, 6, 3. Φάουστ, 58, 6, 4. Μονάκριβη, 48, 5, 2. Τρολλαν-τώνης, 45, 5, 3. Εύαίσθητη Κροδούλα, 39, 4, 2. Δυκόφως της Δόξης, 19, 2, 1. Αύγερινός, 41, 5, 2. Άτλαντής, 64, 7, 4. Κρινόλευκη, 61, 7, 3. Έλντα, 67, 7, 4. Άλκυονίς, 57, 6, 4. Διάσημος Λιχουδής, 20, 2, 1. Τραγουδιστής, 54, 6, 6. Άκτίς Έλπίδος, 41, 5, 7. Μη μου Άππου, 46, 5, 5. Χρυσόφωτος Έ-λιος, 52, 6, 7.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (11 έτών και κάτω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Δικηγόρος νής Νεολαίας, 147, 15, 7.

Ισότιμοι: Έλένη Άργυριάδου, 118, 12, 7. Ιδομενεύς, 143, 15, 7. Βρουσού-λα, 112, 12, 6. Ιππότης του Θανάτου, 130, 13, 6.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μασκώτ, 75, 8, 7. Κέρκης Καρόδβας, 69, 7, 3. Γαλονομάτα, 64, 7, 3.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Άνθρωπάκος, 54, 6, 4. Ναυτάκι, 47, 5, 3. Ζοζεφίνα Μπαϊκερ, 52, 6, 3.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Γκόλι, 27, 3, 1. Καλόκαρδος, 41, 5, 2. Μαντώ Μαυ-ρογένους, 22, 3, 5. Τηλέμαχος, 35, 4, 4.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Άθήναι, 42 δόδες Ευριπίδου, την 10 Οκτωβρίου 1933

ΣΑΣ σύστησα κι' άλλοτε την άπαγγε-λία. Είναι ένα ωραίο και χρήσιμο μάθη-μα, τόσο γι' άγρία όσο και γι' αρίστη. Σας σύστησα επίσης πολλές φορές την κυρία Τζούλια Άμπελα-Τερέντσιο—την καλώς μου Μελάρα—που είναι σήμερα η καλύτερη δασκάλα άπαγγελίας, καθηγή-τρια στην ειδική Σχολή του Έλληνικού Όδείου, (Φειδίου 3.) Έκεί να πάτε όσοι και όσες θέλετε να μάθετε ναπαγγέλλετε ωραία. Γίνονται δεκτά και τα πιο μικρά παιδιά. Όσο γι' τα μεγαλύτερα, μπο-ρούν, έκτός απ' το μάθημα της άπαγγε-λίας, να παρακολουθούν στο ίδιο Όδείο και Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας με αναλύσεις ποιητικών έργων από τον κ. Τέλλο Άγρα. Για περισσότερες πληροφο-ρίες—ώρες, δίδακτρα κτλ.—όσοι θέ-λουν, άς ρωτήσουν στο γραφείο του Έλ-ληνικού Όδείου.

Ο άγαπητός μου συνεργάτης κ. Γιάν-νης Κουγιούλης με παρακαλεί να διορ-θώσω έν από τα πολλά λάθη που έγιναν στο τελευταίο του διήγημα «Η Ματίνα φιλοξενούμενη» (φύλλ. 41): ο Ψευκιάς, το περίφημο πεινοκόσος του Ψυλόκαστρου διαδόθηκε από τον τυπογράφο κι' έμεινε «Πενταίξ». Άλλά όπως παρατηρεί κι' ο ίδιος, φταίει το δυσανήχωνστο χειρόγρα-φό του. Τα κύρια τουλάχιστον όνόματα—αυτό να το έβρισκε και ος—πρέπει να γρά-φονται πολύ καθαρά, γράμμα-γράμμα, γιατί ο τυπογράφος τα έβριε πάντα για να τα μαντεύει, ούτε ο διορθωτής για να τα διορθώνει, όταν ο τυπογράφος δεν τα δια-βάξει καλά. Έτσι, στο ίδιο διήγημα, η Ειρηνούλα διαδόθηκε... Εύρηκα! Άλλ αυτό, επιτέλους, δεν έχει τόσο ση-μασία. Γράφουν και... άνύπαρκτα όνό-ματα.

Θυμάστε το τραγούδι της δ. Έλένης Λιμπέρη «Έλα να χορεύουμε» που βρα-βεύθηκε στο διαγωνισμό της Κολούμπια και βγήκε σε δίσκο που έγινε άνάρπαστος; Τώρα τυπώθηκε κι' η μουσική του από τον Μουσικό Οίκο Κωνσταντινίδου, ώστε κι' όσοι δεν έχουν γραμμόφωνο, μπορούν να αγοράσουν αυτό το κομμάτι και να τρα-γουδούν ή να παίζουν στο πιάνο τώρα βραβευμένο τραγούδι της δ. Λαμπέρη.

Με πολλή χαράν σε ξαναβλέπω, Μόν-να Βάννα. Δεν έκαμε όμως καλά που δεν άφησες την Αφρικάννα, που ήταν έδω, να έλθη στο Γραφείο μου, να τη γνωρί-σω κι' από κοντά. Καθόλου δεν μάς «ένο-χλούν» αυτές οι έπισκέψεις, απεναντίας μάς εύχαριστούν πολύ. Άς είναι, όταν έλθεις και σ'ας περιμένω και τις δυό. Ρώτησα τον κ. Ε. για κείνο που μου γρά-φεις, αλλά δεν ήξερα και δεν μπορούσε να μαντέψει το λόγο. Σε παρακαλεί πολύ να τον μάθω.

Παπαρούνα, σ' εύχαριστώ για την ει-κόνα, αλλά δεν ήταν κατάλληλη και σου την επέστρεψα με τα τετράδια. Ναί, τα Εύσημα για τη Στατιστική θα λογαρια-σθούν στα Εύσημα αυτού του χρόνου. Στα Διαγωνισμο Έσοπαθώματος δίνω 1 Εύσημο για κάθε 25 φύλλα, ώστε όποιος διαθέσει 26 φύλλα—ένέγραψε δηλ. ένα Εύσημο συνδρομητή—θα πάρη 1 Εύσημο. Όποιος διαθέσει 52 φύλλα,—ένέγραψε δηλ. έτησιο συνδρομητή ή δυό εξαμήνους—θα πάρη 2 Εύσημα. Για 104 φύλλα θα πάρη 4 Εύση-μα και καθεξής. Τα περισεύοντα φύλλα

(1, 2, 4) δεν λογαριάζονται. Επίσης, ό-ποιος έγραψε τμήνη συνδρομητή—13 μόνο φύλλα—Εύσημο δεν παίρνει, έκτός αν τον άνανώση για μια ακόμη τριμήνια. Αυτά λοιπόν να έχετε υπ' όψη σου για τη Στατιστική που κάνεις.

Άξέχαστο βέβαια θα σου μείνη, Μα-γεμένο Δοξάρι, αυτό το καλοκαίρι, αφού για πρώτη φορά ήρθες στην Άθήνα και πραγματοποιήσες ένα μεγάλο παλιό σου πόθο. Όρατα μου έκθέσεις τις έντυπώσεις σου. Άλλά να μην έρθεις και στο γραφείο μου, αφού έφτασες ως την πόρτα;... Άς είναι, έλπίζω να μου κάμεις αυτή την εύ-χαρίστηση του χρόνου, που θα ξανάρθεις ως φοιτητής, τώρα μάλιστα που έμαθες και το δρόμο.

Ταξάν, ο κ. Φαίδων έλαβε το γράμμα σου και σ' εύχαριστεί για τις πολύτιμες πληροφορίες. Όλ' αυτά που λές, συνετέ-λεσαν βέβαια στη σχετική άποτυχία αυ-τής της περιπέτειας. Πάντα όμως μένει στο βάθος, ως κυριώτερη αίτια, έκείνο που έ-γραψες στο άρθρο του: Στην πόλη σας, η προηγμένη μερίδα του κοινού κι' η νεο-λαία σχεδόν δλόκληρη, νεωτερίζει πολύ.

Πρώτα-πρώτα να σε συγχαρώ, Μυστη-ριώδης, που πέρασες πρώτη στην Ε' του Γυμνασίου με δέκα σωστό. Ναί, και στο Εξωτερικό τα διαπλάσπουλα με τιμούν ό-πως και στο Εσωτερικό. Πολύ όμορφα αυ-τά που μου γράφεις για το τέλος του κα-λοκαιριού και το άνοιγμα του σχολείου. Διάβασε και το σημερινό κομμάτι του κ. Ξενοπούλου. Θα βρής σ' αυτό τις σκέψεις σου και τα αισθήματά σου.

Φαντάζομαι, Πειραιωτάκι, τι ώραιες έντυπώσεις είχες από το ταξίδι σου στην Όλυμπία, όπου εύτύχησες να είδες τον ά-παράμιλλο Έρμη και τόσες άλλες σπου-δαίες αρχαιοτήτες. Σ' εύχαριστώ για την κάρτα που μου στέλνεις. Έδωσα στον κ. Φαίδωνα την άλλη που είχες γραμμένη γι' αυτόν. Πολύ τον εύχαρίστησαν τα κα-λά σου λόγια.

Χαίρω πολύ, Άρη Άστέρη, που ξα-ναγυρίζεις σε μένα, αναγυρίζοντας πως ήταν λάθος και πλάνη να νομίσες πως... μεγάλες απότομα κι' η Διάπλας δεν σου ήταν πιά άρκετή. Ά, ναί, λάθος. Τώ-ρα πηγαίνεις στην έκτη Γυμνασία, κι' ό-μως έχω παιδικά και στο Πανεπιστήμιο, ά-μα και παιδικά, που έξακολουθούν να γόρια και κορίτσια, που έξακολουθούν να καταγίνονται με μένα, γιατί άναγνωρί-ζουν, όπως κι' εσύ, πως πουνθενά δεν μπορούν να βρουν την πνευματική άγάπη που έχω εγώ στα παιδιά μου και που έ-χουν τα παιδιά μου μεταξύ τους. Σ' εύχα-ριστώ για όσα σκέπτεσαι να κάμεις για τη διάδοσή μου και σε περιμένω.

Σύμπρωτη, Σπίγς, να πιάσω τα γράμ-ματά σου έκείνα όταν δεν είχα πιά χώρο για έκτενη άπάντησή. Άλλά έκαμες πο-λύ καλά που δεν δυσχεραστήθηκες γι' αυ-τό και μου έναγράψες. Ό, δεν είναι κα-θόλου παράξενο που άπέκτησες μια τόσο καλή κι' άγαπητή φίλη μόνο με άλλη-λογραφία. Πολλές μεγάλες φίλες έρχισαν με γράμματα. Κι' ίσως δεν υπήρχε Δια-πλάσπουλο που να μη χρωστά μια του-λάχιστο καλή φίλια στη Μ. Άγ-γελία που δημοσίευσε κάποτε: «Άλλη-λογραφία με όλους-ες».

Να κι' η Μυριάμ, που μόλις δημοσί-ευσε μια τέτοια Άγγελλα, άμέσως έλαβε γράμματα από δυό διαπλάσπουλες, και καθώς μου γράφει, είναι πολύ χαρούμενη γι' αυτό κι' έλπίζει τώρα να λάβη κι' ά-πό άλλες. Μου γράφει ακόμα ότι το ά-νοιγμα των σχολείων την μελαγχολεί, για-τί αυτή δεν είναι πιά μαθήτριά να ξανα-

πάη. Ίδ, τί να γίνει, αφού τελείωσε; Και τί ώρα! Νά Όλα τα διπλώματά της—Έλληνικά, Άγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά—έχουν άριστα. Και μετά ένα χρόνο θα πάη στην Εδρώπη για πιάνο. Εύγε της!

Σεπομένε Λόρδε, να μου γράφεις όσο συχνά θέλεις. Μόνο οι πολιτικές και κομ-ματικές συζητήσεις δεν μ' ένδιαφέρουν με κανένα τρόπο, και για τέτοια μη μου γράφεις ποτέ... Άπεναντίας, μ' ένδια-φέρουν πολύ ειδήσεις σαν αυτή που βρισκό-σε άλλο σου γράμμα: «Αυτές τις ήμέρες τα Διαπλάσπουλα της Θεσσαλονίκης είχαν την τύχη να φιλοξενήσουν δυό διαπλάσπου-λες: τη Θλιμμένη Γοητεία και την Αργάμπελη. Όλοι μείναμε κατενθουσι-σμένοι κι' από τις δυό και περάσαμε μαζί τους πολύ εύχάριστες στιγμές». Για το άλ-λο σύμφωνο.

Αυτά όλα, Άνθισμένη Λεμονιά, προ-ήλθαν από τη μεγάλη προσπάθεια που κατέβαλες για να πάρεις τον άνωτερο βα-θμό στην τάξη σου και να βγής πρώτη. Η υπερκόπωση, η χαλάρωση των νεύρων δεν σ' άφηνε να χαρής γι' αυτό; Εγώ ό-μως σε συγχαίρω. Κι' έλπίζω πως αφού ξεκουράστηκες τόσο καλά όλο το καλο-καίρι, θα βρής άρκετή δύναμη για να βγά-λεις και τον τελευταίο αυτό χρόνο του Γυμνασίου. Θα σου δώσω όμως μια συμ-βουλή: η προσπάθειά σου φέτος άς είναι κάπως μικρότερη για να μην κουραστής πάλι τόσο, και δεν περάσεις άν δεν βγής και πρώτη φτάνει να βγής. Και τότε θα ιδούμε για Πανεπιστήμιο. Εγώ τώρα ένα μόνο έξω: πως η κλίση σου είναι μεγάλη κι' άναμφισόγητη. Το ζήτημα είναι να μην παρακουράζεις στην κρίση αυτή ηλικία.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Άπορίπτονται: «Η άνθοπώλης» της Αδούλας. Καλό είναι, αλλά το βρι-σκω κατώτερο από τάλλα δυο που της έ-νέκρινα. Περιμένω τώρα κάτι άνωτερο (και ένα μόνο).—«Έντυπώσεις από το πρώ-το μου μπάνιο» του Τετραπέρατου Μυ-τιληνιού. Πολύ άρχαίο. Ο μικρός μου φίλος πρέπει ακόμα να γυμνασθεί. (Και το Π. Πνεύμα που έχει στο τέλος, άφωτισκο. Ο δάσκαλος δεν μπορούσε ποτέ να ρωτή-ση «πως κάνει το θηλυκό του πάππου», γιατί άπλούστατα ο πάππος δεν έχει θη-λυκό: η μάμμη είναι από άλλη ρίζα. «Ά-δελφός-άδελφή» μάλιστα).—«Ένας χρο-νός» της Κυρα-Φροσύνης. Άνώμαλη ή στιχουργία, άνισόμοιροι οι στίχοι.

Ένας χρόνος πέρασε απ' τη πέρα έκείνη Πού τα μάτια έκλεισαν για νανοιούν πάλι

Πάει καλά. Ο τρίτος όμως στίχος της στροφής είναι από άλλο... πότμημα:

Σε χώρες λουλουδόσπαρτες, μ' όνειρεμένα κάλλη Μά κι' ο τέταρτος πάλι άνώμαλος:

Σε χώρες όπου χρυσό φως έλα γυρά ντόνει Τέτοιες έλευθερίες—άν έγιναν επίτηδες—στο σονέττο δεν επιτρέπονται. —Περί Τούρκων» του Π. Α. Άρκετά καλογραμ-μένο. Άλλά τώρα που έγινε έλληνοεπι-κή φίλια, αποφεύγουμε να θυμίζουμε τέ-τοια Ιστορικά.—«Τυριάς στην πατρίδα» της Έβης. Όρατο, άλλα φοβερό. Άς ά-παλλάξουμε τα παιδικά από το σπαρταμό που θα αισθανόνταν άν το διάβαζαν. Ένα κορίτσι να γυρίζει στην πατρίδα του με τό-ση χαρά, κι' έξαφνα ν' άντικρύξω το σπι-τι του ντυμένο στα μαύρα, και να μαθαί-νη πως πέθανε η μητέρα του... φοβερό!

—Χωρίς τίτλο του Έλληνικού Άκρο-γιαλιού. Καλή η γλώσσα, μουσικό το ύ-φος, αλλά οι περιγραφές όχι πιστές. Π.χ. όταν το φεγγάρι προβάλλει δλόγιομο απ' το

βουνό, (σφαίρα κόκκινη και κατόπι ασπρή-
νια) τὸ βουνὸ δὲν βάφεται ἀσπρήνιο, ἀλλ'
ἀπέναντίας φαίνεται πῶς σκοῦρο, πῶς μαῦρο·
ὅστερ' ἀσπρήνιωμα κι' αὐτὸ, ἅμα τὸ φεγγάρι
ὕψωθ' ἔβρισκε τ' ὀλόγιμο φεγγάρι δὲν συ-
νοδεύεται στὸ δρόμο του ἀπὸ ἀστέρια πού
λάμπουν σὰ διαμάντια, παρ' ἀπέναντίας
σβήνει μὲ τὸ φῶς του ὅλα τ' ἀστέρια πού
εἶναι κοντά του. Ἀκόμα δὲν μπόρεσα νὰ
καταλάβω πῶς τὸ τραγούδι τοῦ μούτσου
τὸ «ἀκκομπανιάρει» ἢ φύση μὲ τὴν... ἄ-
φωνα μουσικὴ τῆς. Τὸ τέλος ὅμως τοῦ
κομματιοῦ εἶναι ἔξοχο: «Καὶ τὸ βαπόρι
γλιστράει περήφανα μέσα στὰ γαληνεμένα
νερά, πού τὰ σκίζει ἄπωνα, ἀδιάφορο στὸ
πονεμένο τους μουρμουρητό, πού μοιάζει
σὲν ἱεσία καὶ σὰ μιὰ κρυφὴ ἀπειλή...»
— «Κρητικὸ ἀνέκδοτο» τῆς *Ξενοδίκης*.
Δὲν καταλαβαίνεται τόσο εὐκόλα. Ἐκεῖνο
τὸ «κάμανε ἕνα γαῖδαρο» στὸ τέλος (πού
θῶναι κι' ὅλη ἡ νοστιμάδα τοῦ ἀνεκδότου)
τί νὰ σημαίνει; Μὴν εἶναι κρητικὸς ἰδιω-
τισμός; Ὁ ἄλλος νὰ ἐξηγηθῇ. — «Ἡ Δωρο-
θέα κι' ὁ σκύλος τῆς» τῆς *Προσκοπίνας*.
Ὁραὶο τὸ διήγημα, ἀλλὰ πολὺ μεγάλο
γιὰ τὴν Σελίδα, καὶ τὸ κυριώτερο, ἢ μετὰ-
φραστὴ ἄτεχνη, σὲ ἀκανόνιστη γλῶσσα, χω-
ρὶς λογοτεχνικὸ ὅρος. Βρῆκα καὶ μιὰ λέξη
πολὺ παράξενη: «ἐσυνέλθη». Τί θέλει νὰ πῇ;
μὴπως «συνῆλθε»; — Θὰ ἐξακολουθήσω.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φί-
λους τῆς: *Μιχ. Π. Νούσια* (εἶδα τί ὡ-
ραία πού πέρασες στὸ Μοναστήρι· οἱ λύ-
σεις δεκτές·) *Δευκὴν Θεάν* (καλῶς ἡλ-
θες· εὐχαριστῶ γιὰ τίς φροντίδες· τὰ ἀνέκ-
δοτα·) θὰ δημοσιευτοῦν μὲ τὴν σειρά τους
στὴ Σελίδα·) *Βάνδα* (τὸ ποίημα, μιὰ πού
δημοσιεύθηκε, εἶναι περιττὸ νὰ ξαναδημο-
σιευθῇ· ἄλλωστε τώρα γράφεις πολὺ κα-
λύτερα παρὰ στὸ 1928·) *Δεβάνταν* (ἐλαβα
δὲν πειράζει γιὰ τὴν προθεσμίαν· εἶναι
πραγματικῶς ὡραία καὶ λέει πολλὰ ἢ
λέξη «φύσις» πού προτιμᾷ· ἀλλ' ἢ ἔρευν-
να τῶν «Ἀθηναϊκῶν Νέων» βάσταξε πο-
λὸν καιρὸ καὶ πολλοὶ λογοτέχνες, καλλι-
τέχνες κι' ἐπιστήμονες εἶπαν τὴν λέξη
τους·) *Μαῦρον Ἀετὸν* (θὰ εἶδες τὴν ἔγ-
κριση τοῦ ψευδωνύμου σου· χαίρω πολὺ
πού ἀποφάσεις νὰ μῆναι καὶ στὴν κίνηση
ἐπειδ' ἀπὸ τρία χρόνια πού εἶσαι συνδρο-
μητής·) *Ξανθὸ Ποντικί* (τὰ ἐλαβα
ὅλα· καί, διὰ κλήρου δίδεται τὸ βραβεῖο
στὶς λύσεις κι' οἱ ἄλλοι ἔρχονται ἰσοτί-
μοι· ἡ γνώμη μου εἶναι ὅτι πρέπει νὰ προ-
σπαθῇς νὰ γράφεις καλὰς ἐκθέσεις, — ὅσο
μπορεῖς καλύτερες — χωρὶς νὰ σὲ μέλη
οὔτε γιὰ σειρά οὔτε γιὰ βαθμὸν·) *Ἀντι-
νέαν* (ἕνας χρόνος ταπεινὰ κι' ἀμέλειας
εἶναι βέβαια πολὺ, ἀλλὰ σὲ συγχωρῶ
πρόθυμα, γιατί ἐλπίζω πῶς στὸ ἔξης θὰ
μοῦ γράφεις συχνά· γιὰ τὸ σκύλο, ὑπομο-
νή· δὲν μπορεῖ κανεὶς νάχη πάντα ὅ,τι ἀ-
γαπᾷ· κι' ἐγὼ ἤθελα νάχη ἕνα σκυλάκι,
ἀλλὰ δὲν παίρνω, γιατί ἕνα πού εἶχα μιὰ
φορὰ, γαυγίζε σὲ κάθε ἐπίσκεψη, καὶ τρώ-
μαζαν τὰ παιδιὰ, καὶ γινόταν φασαρία·) *Βασιλίσσα τῶν Ὀνειρώων* (καὶ οὐ ἀργη-
σες νὰ μοῦ γράφεις· ἀλλὰ δὲν πειράζει ἀ-
φοῦ δὲν σ' ἄφηνε ἡ μελέτη, πού ἀνταμει-
φθηκε τόσο καλὰ· τώρα περμένω νὰ μοῦ
γράφεις κατὰ τὴν ὑπόσχεσή σου·) *Μπου-
μπούλιναν* (σὲ συγχαίρω μ' ὅλη μου τὴν
καρδιά γιὰ τὴν ἐπιτυχία στὸ Ὁδείο· ἀλ-
λὰ γιατί νὰ φοβηθῇς; πονεῖς δὲν πρέ-
πει νὰ φοβᾷσαι·) *Δυκοῦργον* (ἐσένα πάλι
δὲν σ' ἄφηναν τὰ παιγνίδια· πάλι καλὰ
πού μοῦ ἔγραψες ἅμα γύρισε ἀπὸ τὴν ἐ-
ξοχή·) ὅχι, ἢ «Φωτεινὴ Σάντρα» δὲν εἶναι
γιὰ παιδιὰ τῆς ἡλικίας σου· τὸ θηλ. ἄρ-
θρο τὴς — τίς γυναῖκες, τίς πέτρες — γρά-

φεται ἔτσι μὲ γιῶτα, ὅχι μὲ ἥτα·) *Μα-
γαρίταν* (ὁ Ἀνανίας σ' εὐχαριστεῖ πολὺ·
στὸ γραφεῖο μου ἔκαμες τὴν καλύτερη ἐν-
τύπωση·) *Καμέλιαν* (χαρτί ἔστειλα· οἱ λύ-
σεις δεκτές·) *Χάνς, Ταξιδιώτην* κλπ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 25
Σεπτεμβρίου θάπαντήσω μετὰ ἐρχόμενον.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 266ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων.
Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέ-
χρι τῆς 14 Δεκεμβρίου.

534. Δεξιόγραφος

Οὐράνιον ἀλήτη
Κατασκευάζεις, λύτη,
Καὶ θὰ τρομάξουν ὅλοι, —
Σὲ κάθε μικρὴ πόλη
Οὐρὰ ἂν κολλήσης μία
Μικροῦλ' ἀντωνυμία.

Αἴγλη

535. Συλλαβόγραφος

Πρόσωπο τὸνα τῆς Γραφῆς,
Ἀπλὴ τὸ ἄλλο ἀντωνυμία,
Καὶ τ' ὅλο μέγας ποιητῆς
Πού δόξαρε τὴν Ἰταλία.
Ἡρακλῆς Παππᾶς

536. Μεταγραμματισμός

Σὲ γαυγίζω καὶ τρομάζεις,
Μὰ κεφάλι σὺ μ' ἀλλάζεις,
Κι' ἔτσι κανεὶς στὰ σωστά
Ἐνα θαῦμα... ἀπὸ τὰ ἐπτά.
Ἰπποκρίτης τοῦ Θανάτου

537. Ἀνίγμα

Γιὰ νὰ οἰκοδομήσης
Πάγ' τὸ ἀρσενικό,
Γιὰ νὰ λησμονήσης
Πάγ' τὸ θηλυκό·
Καὶ γιὰ ὀρθογραφία
Μὴν ἀνησυχῆσης.

Θαρραλέα Ἑλληνίς

538. Γωνία μετὰ Πυραμίδος

+ * * * * * = Μοῦσα
+ + * * * * = Ἐκρηκτικὸν
+ + + * * * = Μυθικὸς ἥρωας
+ + + + * * = Ἡρώς τοῦ 21
+ + + * * * = Ἀκόλουθος Βάχου
+ + * * * * = Ἡρώς ἐκ Τροίας
+ * * * * * = Νῆσος τοῦ Αἰγαίου

Οἱ σταυροὶ καθέτως ἐξ ἀριστερῶν:
σύμφωνον, ἀντωνυμικὸν ἐπίθετον, δει-
νόν. ὁροσειρά. Εἰς τὸ μέσον τῆς Πυ-
ραμίδος οἱ τέσσαρες σταυροὶ ὀριζον-
τίως, πόλις τῆς Γαλιλαίας.

Δοξαζόμενον Τριπολιταστάκι

539. Κρυπτογραφικὸν

1 2 1 3 4 5 1 2 6 7 8 9 = Φιλόσοφος
2 4 2 8 9 = Βασιλεὺς Βαβυλ.
3 8 1 2 8 2 = Εἶδος ἀγάλματος
4 7 1 2 = Ὁροπέδιον
5 1 3 4 5 8 9 = Ρωμαῖος στρατηγ.
6 1 2 1 8 9 = Ἀρχαῖος βασιλεὺς
7 1 3 = Μέρος καρποῦ
8 3 8 9 = Ἀρτυμα.
9 1 4 9 = Ἀρχαία πόλις
Ὁλιβιέρους Κρόμβελ

540. Διπλὸ Κεφάλι

μύδρος, οὐς, σός, φρίκη, ὀπή, ὕλη,
ἥπιος, λύσις, ἥχος, ὄνος, ἀπίς, πόρος
Εἰς τὰς λέξεις αὐτάς νὰ προστεθῇ
ἀπὸ ἐν γράμμα ὡς κεφαλὴ καὶ νὰ σχη-
ματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις, τ' ἀρχι-
χὰ τῶν ὁποίων νὰποτελοῦν ρητόν.

Πυγμαχῆς

541. Διπλὴ Ἀκροστιχὶς

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ἔχτου-
μένων λέξεων ἀποτελοῦν χώραν τῆς
Ἀφρικῆς, τὰ δὲ δευτέρω γράμματα ἡ-
πειρον:

1, Ἀνθρώπος αἰωνόβιος· 2, Πόλις
τῆς Γερμανίας· 3, Πόλις τῆς Κρήτης·
4, Μέρος οἰκοδομῆς· 5, Καταφυγὴ τοῦ
Νῶε· 6, Ἀριθμὸς· 7, Πτηνόν.

Συλφίς

542. Ἑλληνοσύμφωνον

οω - αε

Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας

543. Γεῖφος

τι	τι	νε	νε	νε	νε
τι	τι	νε	νε	νε	νε
τι	τι	νε	νε	νε	νε
τι	τι	νε	νε	νε	νε

Φρανσίνα

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 31

355. Χελιδὼν (χέλι, Δών). — 356. Σύ-
μη (σῖ, μῖ). — 357. Ἀκανθὸς-ἄνθος. —
358. Μονή-μόνη.

359. Μ 360. ΡΑΔΑ-
ΣΥΝ ΜΑΝΘΥΣ ('Α-
ΘΕΡΟΣ θάμας, δρᾶμα,
ΕΥΡΩΤΑΣ Μαδράς, Νά-
ΑΚΑΡΝΑΝΙΑ θαν, θαῦμα, 'Υ-
δρα, σύν). — 361-363. 1, 'Ο Φῶς (φῶς).
2, Τὸ ἦτα (ἦτα). 3, Στὴ Σκωτία (σκο-
τία). — 364. Μὴ δις ἐπὶ τὸ αὐτό, ('Η ἁ-
ΜΗ νάγνωσις κατὰ στίχον βουστρο-
Ι Δ φηδόν. Αἱ λέξεις τῆς Ἀκροστοι-
Σ Ε χίδος: ΜΗτις, Ἰδας, ΣΕλήνη.
Ι Π Ἰππολύτη, ΤΟμυρις, ὙΑκιν-
Τ Ο θος, ΤΟκιον). — 365. 'Ο ἔχων ὡ-
Υ Α τα ἀκούειν ἀκουέτω. — 366. 'Ο-
Τ Ο ψόμεθα ἐς Φιλίππους. (ὦ, ψ,
ο μὲ θα, ἐς φῖ λῖ, ποῦς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλὰ στοι-
χεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10
λέξεων 60 λεπτά ἢ λέξεις μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα.
δρ. 1 καὶ μὲ κεφαλαία δρ. 1, 50. Ὁ χωριστὸς
στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ
διπλά. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΑΓ'—590]

Α νταλλάξετε τετραδιάκια μὲ τὸν Τα-
ξιδιώτη. Παντελῆς Μαραῆτης, Ὁγλ-
Κωνσταντᾶ, Βόλος.

[ΑΓ'—591]

Π ορτραῖτο ΓΡΙΦΟΥ: Μαλλιά καστα-
νά, μάτια γλυκά. Καρδιά χρυσή. Φί-
λη δυσεύρετη. Συντροφία ἐξαιρετική.

Σφιγξ

[ΑΓ'—592]

Β ραβεύουμε: 1) Ἰέρεια τοῦ Πόνου, 2)
Κένταυρο. Παρήγορος Ἄγγελος
Καρδιοκλέφτρα

[ΑΓ'—593]

Α γαπημένε μου Πανσέ, γιὰ τὸ θάνατο
τοῦ λατρευτοῦ σου μπαμπᾶ θερμὰ συλ-
λυπητήρια, Παπαγάλακι

[ΑΓ'—594]

Ν ἔλσων, θέλεις νὰ κρυφθῇς; Ἀδίκως!
Σὲ μαρτύρησε, καί μένω, ὁ Καπετὰν
Φάντασμα, ΑΚΟΥΣΕΣ; Χλόη

[ΑΓ'—595]

Κ ι' ἐγὼ, ἀγαπητὲ Δούξ, ἔμεινα κατεν-
θουσιασμένη ἀπὸ τὴ συντροφία σου.
Ἀγρόμπελη

[ΑΓ'—596]

Δ εύτερος Διαγωνισμὸς Πριγκίπισσας
τῶν Δολφαρίων ἀγάρφων ἡθοποιῶν,
διδραχμὸς, διμήνος: Δ/ση (ΑΓ'—375).
Πρίγκηπες, Βασιλεῖς, ὑποστηρίξατέ με.